Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

154кр. "Савецкая Беларусь" ОДЕССА, Пастера, 13 Дзярж. Публічн. бібліят. студз. сьнежань адзін экз.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў). ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769. Матар'ял прымаецца—з 9-й да 3½ гадз. Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў)

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

10 год выданьня. — ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. — № 136 (2625) Аўторак, 18-га чэрвеня 1929 г.

ДА ПРАЦОЎНЫХ БССР.

З 15-га чэрвеня органы РСІ Беларусі прыступілі да непасрэднай працы па праверцы і чыстцы апарату.

Праверцы будуць падлягаць усе без выключэньня працаўнікі апарату ўсіх звеньняў яго, пачынаючы з цэнтральных органаў і канчаючы працаўнікамі райённых і сельскіх установаў. У першую чаргу РСІ прыступае да чысткі апарату наступных органаў: у першай палове чэрвеня—статыстычных і апарату Біржы Працы; з 1-га ліпеня—банкаўскіх, дзяржстрахавых, судова-сьледчых і з 10-га ліпеня—[illegible]савых і зямельных.

Ад таго, каб правесьці найбольш поўна дакладную праверку ўсяго складу служачых і выявіць у апараце асоб, шкодных сваёй працай, неабходна ўсёй шырокай грамадзкасьці, усім рабочым, сялянам, саслам, чырвонаармейцам, усім працоўным наогул зараз-жа ўзяць пад свой [illegible] установы. Неабходна каб усе агіднасьці і непарадкі ва ўстановах: невыкананьне ці скажэньне клясавых законаў; выкрыўленьне клясавай лініі і бюракратызм; грубы, гаплівы, высокамерна-чыноўніцкі зварот з працоўнымі; правал нацыянальнай палітыкі і шавінізм; растраты і хабарніцтва; скарыстаньне службовага становішча ў шкурных інтарэсах; лодырніцтва, прагулы і г. д.

Да гэтага часу падрыхтоўка да чысткі па лініі зьбіраньня матар'ялу на паасобных працаўнікоў. Не паслабляючы працу ў гэтым напрамку, зараз неабходна шырыць падрыхтоўку да чысткі ў напрамку, што трэба праверыць работу апарату наогул і выявіць недахопы ўнасьці, незалежна ад таго, што ў нейных выпадках гэтыя недахопы могуць быць вынікам шкодніцтва асоб, могуць залежаць ад дрэннай сыстэмы працы, ад дрэннай структуры, ад недаразьмеркаваньня правоў і абавязкаў і інш. агульных умоў працы. Але з прычыны таго, што задача чысткі не абмяжоўваецца і не канчаецца тым, што з якой-небудзь установы выганяем 5-10 служачых, а заключаецца і ў тым, што мы павінны палепшыць якасьць працы наогул—праверка працы апарату набывае велізарнейшае значэньне.

[illegible]

веркі працы апарату шляхам паведамленьня органам РСІ ці ў прэсу ўсяго таго, што ім вядома дрэннага аб працы, аб лініі, аб парадках ва ўстановах, якія падлягаюць чыстцы.

Ня менш важную ролю ў выяўленьні недахопаў работы апарату павінны адыграць і савецкія ўстановы.

У гэтых адносінах ужо зараз, у мэтах чысткі апарату, неабходна прыняць да выкананьня дырэктыву XVI партканфэрэнцыі аб „узаемным кантролі распараджэньняў цэнтру практыкай месц і практыкі месц кіраўніцтвам цэнтру“.

Гэта магчыма ажыцьцявіць наступным чынам:

Ніжэйстаячыя органы, на падставе сваёй сувязі з вышэйстаячымі, падбіраюць з свайго матар'ялу тыя моманты працы, якія носяць характар бюракратызму ці цяганіны з боку вышэйстаячых, ці скрыўленьне клясавай лініі; ці наогул няправільнага вырашэньня пытаньняў; ці несвоечасовага вырашэньня і г. д. Словам, ніжэйстаячыя органы падбіраюць матар'ял, які характарызуе тыя ці іншыя адмоўныя моманты працы апарату вышэйстаячых. Гэтыя апошнія ў сваю чаргу таксама падбіраюць матар'ял аб працы ніжэйстаячых, дабаўшы сюды выпадкі невыкананьня ці скрыўленьня іх дырэктыў, зацяжку ў выкананьні распараджэньняў і г. д.

Такім узаемным выкрыцьцём недахопаў работы, побач з матар'яламі ад паасобных працоўных і грамадзкіх арганізацый можна будзе атрымаць правільнае і поўнае ўяўленьне аб недахопах нашай працы, а разам з гэтым, зразумела, удасца зьнішчыць і самыя недахопы.

Усе даныя аб працы паказаных вышэй органаў могуць быць перададзены ці непасрэдна ў органы РСІ, ці ў агульную прэсу, ці ў спэцыяльныя скрынкі для заяў, якія ўводзяцца ва ўсіх установах ад імя камісій па чыстцы, ці, урэшце, вусным паведамленьнем камісіям па чыстцы. Куды-б гэтыя матар'ялы ні папалі, яны прынясуць вялікую карысьць.

Пасьпяховае выкананьне чысткі цалкам залежыць ад актыўнасьці працоўных і найбольш поўнага ажыцьцяўленьня паказаных мерапрыемстваў усімі тымі органамі і ўстановамі, якія ўдзельнічаюць у гэтай вялікай справе.

[illegible]

ЦЭНТРАЛЬНАЯ КАМІСІЯ ПА ЧЫСТЦЫ АПАРАТУ БССР.

ЗАЧЫНЕНЬНЕ XII ЗЬЕЗДУ КАМПАРТЫІ НЯМЕЧЧЫНЫ.

Форму вопраткі можна выгнаць з вуліцы, але нянавісьці да буржуазіі—ніколі.

Аднагодна пры адным устрымаўшымся, ухвалены рэзалюцыі палітычная, аб унутрыпартыйным становішчы і інш.

БЭРЛІН 16-6. На заключным пасяджэньні зьезду нямецкае кампартыі якое адбылося ўчора ўвечары, палітычная рэзалюцыя была ўхвалена ўсімі галасамі супроць аднаго голасу прымірэнца. Пасьля ўхвалы палітычнае рэзалюцыі ў залі раптам зьявілася дэлегацыя вэдынскага атраду распушчанага Чырвонага саюзу Франтавікоў, спатканая радаснымі авацыямі ўсяго зьезду. Дэлегацыя прышла ў забароненай форме Чырвонага саюзу франтавікоў з 2-ма сьцягамі саюзу. Вітаючы зьезд, прамоўца дэлегацыі заявіў, што Чырвоны саюз Франтавікоў Бэрліну і асабліва Вэдынскага раёну, ня спыніць сваёй працы, не зважаючы на роспуск і рэпрэсіі паліцыі. «Нашу форму, сказаў дэлегат, можна выгнаць з вуліцы, але нашае нянавісьці супроць буржуазіі—ніколі». Чырвоны саюз франтавікоў выказвае свой рэвалюцыйны абавязак і застанецца стойкай арганізацыяй пралетарскае абароны, праводзячы барацьбу рука аб руку з нямецкай кампартыяй».

Рэзалюцыі аб унутрыпартыйным становішчы, і заява палітычнае камісіі зьезду і палітбюро аб прымірэнцах былі ўхвалены таксама ўсімі галасамі супроць аднаго. Заява ставіць перад падпісаўшымі платформу прымірэнцамі і іх прыхільнікамі наступныя патрабаваньні: **адказацца ад паўменшавіцкіх поглядаў і прызнаць фракцыйным зьмест платформы, пададзенае зьезду; неадкладна роспусціць і спыніць усякую групавую сувязь; безагаворачна ажыцьцяўляць і абараняць пастановы зьезду і дырэктывы кіраўніцтва партыі.**

Зьезд, зазначана далей у пастанове, даручае новаабранаму цэнтральнаму камітэту ўжыць супольна з Выканкомам Камінтэрну неабходныя арганізацыйныя мерапрыемствы для забесьпячэньня адзінства партыі.

Лідэр групы прымірэнцаў зрабіў такую заяву: „Мы абавязуемся не засноўваць ніякіх фракцый і групавак, пагаджваць свае адносіны з тактыкаю партыі выключна ў рамках правоў і абавязкаў, дадзеных усім сябрам партыі, і дысцыплінавана ажыцьцяўляць пастановы зьезду і цэнтральнага камітэту“.

У адказ на гэтую заяву т. Тэльман адзначае, што прымірэнцы ў некаторых пытаньнях **капітулявалі перад партыяй**. Аднак, у гэтай заяве няма адказу на асноўнае, а іменна, ці прызнаюць яны прадстаўленую платформу фракцыйным дакумантам і ці адмаўляюцца яны ад яе. ЦК абавязан дамагчыся поўнае выразнасьці ў гэтым пытаньні.

Тав. Эверт зрабіў новую заяву, у якой зазначыў, што яго група выкарыстала належнае ёй права абараняць свае погляды перад зьездам партыі. Дыскусіяй на зьезьдзе і пастановамі зьезду гэтае пытаньне вычарпана. Пададзены зьезду дакумант ня будзе выкарыстаны як платформа фракцыі і ня будзе служыць прычынаю для далейшае дыскусіі.

Тав. Тэльман адзначае, што выразнага адказу на запытаньне аб фракцыйнасьці платформы тав. Эверт ня даў.

Зьезд аднагалосна ўхваліў тэзісы па дакладу аб ваеннай небясьпецы і ўсімі галасамі супроць аднаго—тэзісы па стратэгіі і тактыцы партыі ў эканамічнай барацьбе. Прапанова спэцыяльнае камісіі зьезду аб пацьверджаньні выключэньня ўсіх 12 брандлераўцаў і 5-ці ультра-левых з якіх 6 асоб абскардзілі выключэньне з партыі, ухвалена зьездам таксама аднагалосна.

Пасьля гэтага зьезд абраў новы Цэнтральны Камітэт і цэнтральную кантрольную камісію, якая складаецца выключна з прыхільнікаў генэральнае лініі партыі.

Пасьля абраньня ЦК і ЦКК т. Гэкерт зачытвае прывітальную тэлеграму ад ЦК УсеКП(б). Зьезд заслухаў тэлеграму стоячы і вітаў яе воплескамі. Далей зьезд ухваліў адозву да працоўных Нямеччыны.

Зьезд скончыўся сьпевам „Інтэрнацыяналу“ і Варшавянкі.

У „АБ'ЯДНАНЫМ“ КІТАІ.

Рука Англіі.

ЗЛОСНАЯ ПРАВАКАЦЫЯ КІТАЙСКАЙ ПРЭСЫ СУПРОЦЬ СССР.

ШАНХАЙ, 16-6. [illegible] ...скай мове, праводзяць наглую правакацыйную палітыку супроць СССР. «Моргінг Пост» і «Чайна Крытык» заяўляюць, нібыта савецкі ўрад усімі спосабамі прыгнечвае кітайскіх грамадзян, якія жывуць у СССР, і што нібыта, забаронена жыць у СССР кітайцам, якія маюць менш, як 500 рублёў. Газэты абвінавачваюць савецкі ўрад у тым, што ён „канфіскуе ўсю маемасьць кітайцаў, якія выяжджаюць з РССР“.

«Чайна «Крытык» заяўляе, што вобыскі даказалі, нібыта савецкія консульствы ў Кітаі арганізавалі зноў супроць Злучаных Штатаў і Японіі. Адначасна карэспандэнцыя з Харбіну, агалошаная ў ангельскім органе «Шанхай Таймс», зазначае, што пры вобыску ў савецкім консульстве нічога ня было знойдзена і што агалошаныя „дакуманты“ зьяўляюцца самым грубым і няпісьменным падробам, загадзя падрыхтаваным белагвардзейцамі-супрацоўнікамі паліцыі.

Налёт на савецкае консульства пазбавіў аўтарытэту кітайскі ўрад.

ХАРБІН. [illegible] ...белагвардзейцамі. Нанкінская «Ніцы-Ніцы» зазначае, што вобыск ня даў кітайскай уладзе пажаданых вынікаў. У грамадзкай думцы Манчжурыі здарыўся вачавідны пералом. Шырокія колы адкрыта іранізуюць над грубым [illegible] ...ды 3-х усходніх правінцый перад чужаземнымі дыплёматамі і пусьціў пазіцыю Кітаю ў барацьбе за скасаваньне экстэрытарыяльнасьці ўсіх чужаземных прадстаўнікоў.

БАРАЦЬБА КІТАЙСКАГА ПРАЛЕТАРЫЯТУ.

ПЭЙПІН—14-VI. Забастоўка рабочых трамваю ў Цяньцзіні ня спыняецца. Трамвайны рух у Цяньцзіні поўнасьцю спынен. У забастоўцы ўдзельнічае звыш тысячы чалавек.

„Нагарода“ Чжан-Фынь-Гую.

ХАРБІН, 16-6. Афіцыёз „Гунь-Бао“ паведамляе, што ў Мукдэне адбываюцца нарады па пытаньні аб вобыску ў харбінскім консульстве СССР. У горадзе ходзяць чуткі аб адстаўцы Чжан-Фынь-Гуя. На думку японскага друку, адстаўка Чжан-Фынь-Гуя выклікана праваламі вобыску ў савецкім консульстве.

Аблавы на камуністаў у Чэхаславакіі.

БЭРЛІН. Як паведамляюць з Прагі, у апошні час чэхаславацкі ўрад імкнецца паралізаваць дзейнасьць кампартыі сыстэматычнымі паліцэйскімі мерапрыемствамі. Адзіночныя вобыскі за апошнія дні набылі характар плянавае аблавы на перадавых і найбольш актыўных партыйных працаўнікоў. Усе вобыскі рабіліся дасканала і досыць бесцарамонным парадкам, часта з парушэньнем законнасьці. Фармальнаю прычынаю вобыскаў было шуканьне брашуры з пастановамі 5-га конгрэсу КІМ'у. Фактычна-ж паліцыя забірала ўсё, што трапляла пад руку, нават незапоўненыя блянкі партбілетаў.

Паўстанцкі рух.

ШАНХАЙ. У паўднёвай і заходняй правінцыі Цяньцзі ўзмацнілася дзейнасьць паўстанцкіх атрадаў, якімі кіруюць камуністы. Тэлеграфнае паведамленьне ў шмат якіх раёнах перарвана. У Чжэнізяне (новы галоўны горад правінцыі Цзянсу каля Нанкіну) арыштован па абвінавачаньні ў камуністычнай дзейнасьці супрацоўнік аднэй з урадавых установаў, актыўны дзяяч мясцовых прафсаюзаў Тао-Та-Ген. Наведамляюць і аб пашырэньні студэнцкага руху супроць нанкінскага ўраду па ўсёй краіне.

З адказам не сьпяшаюцца.

ШАНХАЙ. Міністэрства замежных спраў нанкінскага ўраду паведамляе, што Злучаныя Штаты, Англія, Францыя, Галяндыя, Нарвэгія і Бразілія да гэтага часу не далі адказу на яго ноту аб адмене экстэрытарыяльнасьці чужаземцаў Кітаю.

У Саюзе ССР.

Тэлеграма тав. Сталіну

АБЯЦАЕМ ВЕРНАСЬЦЬ І ДАПАМОГУ КАМПАРТЫІ.

На імя т. Сталіна атрымана такая тэлеграма: „Рабочыя Беларэцкага мэталюргічнага заводу вашага імя сабраліся на ўрачысты сход з прычыны пуску першай па магутнасьці на Урале доменнай на драўляным заводзе:

Дакладаем: некалькі спробных оплавак—удалыя. Домна працуе здавальняюча. Прадукцыйнасьць не 120 тон у суткі. Новы турбагенэратар у 5 тысяч тон [illegible] працуе поўнаю нагрузкаю. Гэтымі днямі пускаем электра-плавільную печ. Сацыялістычнае спаборніцтва ідзе поўным ходам. Прагулы зьменшыліся, [illegible] Абяцаем вернасьць партыі. Пасылаем шчырае прывітаньне Цэнтральнаму Камітэту партыі—штабу сацыялістычнага будаўніцтва.

Штаб сацыялістычнага спаборніцтва Беларэцкага заводу“.

Рабочыя Харкава патрабуюць высьвятленьня прычын сьмерці т. Апанасэвіча.

ХАРКАЎ, 14-VI. 24-га красавіка рабочыя харкаўскага цягнікова-будаўнічага заводу зьвярнуліся да НК па Замежных Справах з лістом, у якім выказваюць зьдзіўленьне тым, што ў друку ня былі агалошаны падрабязнасьці загадкавага здарэньня ў польскім мястэчку Баранавічы і яшчэ больш загадкавай сьмерці працаўніка бэрлінскага гандлёвага прадстаўніцтва т. Апанасэвіча. Да гэтага лісту далучыліся тысячы рабочых іншых прадпрыемстваў.

Учора дэлегацыя з прадстаўнікоў усіх заводаў зьявілася ў праўленьне ўпаўнаважанага НК па Замежных Справах пры ўрадзе УССР за адказам. Упаўнаважаны НК па Замежных Справах т. Александроўскі перадаў дэлегацыі адказ на адкрыты ліст рабочых.

У сваім адказе праўленьне ўпаўнаважанага НК па Замежных Справах пры ўрадзе УССР зазначае, што ў свой час паўнамоцнае прадстаўніцтва СССР у Польшчы, дзейнічаючы па загаду сям'і нябожчыка т. Апанасэвіча зьвярнулася да польскага ўраду з патрабаваньнем выдаць цела т. Апанасэвіча, а таксама копію акта мэдыцынскага ўскрыцьця ў Баранавічах. Цела т. Апанасэвіча было выдадзена польскай уладай пасьля выкананьня некаторых фармальнасьцей. Пасьля гэтага з боку міністэрства рантоўна было высунута патрабаваньне аб „спыненьні кампаніі“ савецкага друку па справе Апанасэвіча ў якасьці ўмовы для выдачы акту ўскрыцьця цела т. Апанасэвіча. Наконт гэтага паўнамоцны прадстаўнік СССР у Польшчы т. Багамолаў зьвярнуўся да міністра замежных спраў Залескага. Польскае міністэрства абяцала зрабіць гэтую выдачу ў пачатку чэрвеня. З прычыны таго, аднак, што выдача копіі акту ўскрыцьця цела т. Апанасэвіча ня зроблена да гэтага часу можна лічыць, што патрабаваньне паўнамоцнага прадстаўніцтва СССР ня будзе здаволена.

Партсавесты кадраў партыйцаў.

МАСКВА. Пры АНДА ЦК УсеКП(б) [illegible] ...што завочнымі камуністычнымі ВНУ.

Польскія ўрадавыя колы баяцца франка-нямецкага збліжэньня.

[illegible]

„Цывілізуючы“ калёні.

Французская буржуазія жадае зрабіць Марока „спакойнай“ „шчасьлівай“ калёніяй.

[illegible]

[illegible]ы французскага імпэрыялізму ў надзеях гінуць тысячамі [illegible]

[П]АРЫЖ, 14-6. Агенцтва Гаваса паведамляе: „У палаце дэпутатаў абмяркаваліся інтэрпэляцыі па пытаньні аб становішчы ў французскай экватарыяльнай Афрыцы. Сацыялістычны дэпутат востра крытыкаваў рэжым на французскіх канцэсіях і мэтады эксплёатацыі тубыльскае працы. Водлуг слоў Нуэля, на чыгуначных работах і ад рэпрэсій загінула каля 5 тыс. тубыльцаў“.

[Н]а вайсковыя патрэбы трацяць міліярды, а рабочыя ня маюць кватэр.

[П]АРЫЖ, 15-VI. Фэдэрацыя кватэранаймальнікаў, зьвязаная з унітарнай (рэвалюцыйнай) канфэдэрацыяй працы, наладзіла мітынг пратэсту супроць новага закону аб кватэрнай плаце. Закон гэты прадугледжвае паступовае павелічэньне сучаснае кватэрнае платы ў 4 паловаю разы. На мітынгу прысутнічала больш 10-ці тысяч рабочых, служачых і рамесьнікаў Парыжу і яго ваколіц.

[В]ыступалі камуністычныя дэпутаты Казэн і Клямас, сакратар унітарнае канфэдэрацыі Рэйно і прадстаўнікі рамесьнікаў Лякур. Прамоўцы зазначалі, што новы закон накіраван супроць працоўных і што палата, ухваляючы яго, кіравалася выключна інтарэсамі дамаўласьнікаў. Прамоўцы заклікалі прысутных пры кожным павялічэньні кватэрнае платы патрабаваць павялічэньня заработку. Выступаўшыя зазначалі, што ў Францыі трацяцца міліярды на вайсковыя патрэбы ў той час, як для пабудовы кватэр для рабочых нічога ня зроблена. Сход прайшоў з вялікім уздымам. Удзельнікі яго разыйшліся са сьпевам „Інтэрнацыяналу“ і выгукамі „Няхай жывуць саветы“.

Аўганскія пляменьні—супроць Хабібулы.

[Т]ЭРМЭЗ, 15-6. Водлуг атрыманых вестак, у Таргесе (Хост) скончылася склікаяная Надыр-ханам джырга (племянное веча), на якой прысутнічала дэлегацыя Бачэ-Сакао.

[Д]элегацыя дамагалася ад Надыр-хана адмовы ад барацьбы супроць Бача-Сакао і прапанавала Надыр-хану ад імя Хабібулы пасаду прэм'ер-міністра і аддачу ўсяе пакрадзенае і [р]эквізаванае ў яго маемасьці, а ў выпадку яго нежаданьня заставацца ў Кабуле—назначыць яму штогодную пэнсію, якая будзе высылацца яму заграніцу.

Надыр-хан рашуча адмовіўся ад прапаноў дэлегацыі і дамагаўся, з свайго боку, адмовы Хабібулы ад трону і скліканьня ў Кабуле ўсеаўганскае джыргі для выбару эміра.

Джырга выказалася на карысьць Надыр-хана, ня прызнала Хабібулы і ўхваліла наладзіць паход на Кабул.

Урад Хабібулы накіруе цяпер значныя сілы супроць Надыр-хана.

Міжнародны чырвоны дзень—1-е жніўня.

Міжнародны рабочы рух стаіць на парозе новага пэрыяду буры і націску. Трэба рыхтаваць свае сілы, маючы на ўвазе, што нават у краінах, дзе кампартыі яшчэ існуюць легальна, буржуазея разам з сацыял-дэмакратыяй рыхтуе роспуск кампартый і ўсіх рэвалюцыйных арганізацый. Трэба рыхтавацца. Рыхтавацца—гэта значыць перабудаваць усю сваю штодзённую работу ў напрамку надыходзячых бояў, глыбей увайсьці ў прадпрыемствы, непарыўна зьвязацца з заводамі і фабрыкамі, увесьці рашучую ідэёвую барацьбу супроць хістаньняў у нашых уласных шэрагах, у дзесяць разоў павялічыць сілы нашых атак супроць сацыял-дэмакратыі і рэфармісцкіх прафсаюзаў. З заявы старшыні нямецкай сацыял-дэмакратыі Вэльса аб тым, што сацыял-дэмакратыя разам з прафсаюзамі гатова перайсьці да рэжыму дыктатуры, мы бачым ступень фашысцкай сьпеласьці сацыял-дэмакратыі. Насоўваюцца новыя бойкі, і нельга траціць ніводнае хвіліны. Ці ўсё зроблена ў гэтым напрамку кампартыямі і рэвалюцыйнымі прафсаюзамі? Не, далёка ня ўсё. Праўда, апошнія месяцы паказваюць значны пералом у нашай рабоце, але гэты пералом недастатковы. Патрэбны моцны націск у сэнсе зьмены тэмпу работы кампартыі і рэвалюцыйных прафсаюзаў. Зараз страта тэмпу—гэта страта пазіцый. Вось чаму неабходна мабілізаваць ідэёва і арганізацыйна ўвесь міжнародны камуністычны рух і ўвесь міжнародны рэвалюцыйны прафрух. Мабілізаваць для чаго? Для таго, каб выканаць работу па арганізацыі мас, для таго, каб паставіць перад шырокімі рабочымі масамі пытаньне аб надыходзячай імпэрыялістычнай вайне, аб фашызацыі сацыял-дэмакратыі і рэфармісцкіх прафсаюзаў, аб рыхтуемай ваеннай зноў супроць СССР, аб неабходнасьці пашырыць арганізацыйную барацьбу супроць наступу капіталу, супроць фашысцкай рэакцыі і сацыял-імпэрыялістычнай кааліцыі. Гісторыя, як знарок, падносіць рабочай клясе прадметныя урокі. Пабарнік дэмакратыі, сацыял-імпэрыяліст Вэльс пагражае ўстанавіць дыктатуру. Быццам зараз няма буржуазнай дыктатуры ў Нямеччыне! А Макданальд, які сьпявае псальмы, хоча стаць зьмест Бальдвіна ля каралеўскага трону на падставе сваёй вернасьці і лёяльнасьці традыцыям Брытанскай імпэрыі. У той час, як Вэльсы, Макданальды і іх прафсаюзныя дублікаты з Амстэрдамаўскага Інтэрнацыяналу шалёна крычаць аб дэмакратыі, жалезны кулак буржуазнай дыктатуры абрушваецца на рабочыя клясы і левыя арганізацыі. Рэфармізм ня толькі ачышчае шлях фашызму, але ён яго вітае як ратаўніка капіталістычнай цывілізацыі ад бальшавіцкага барбарства.

У гэтых абставінах асабліва вялікае значэньне набывае Міжнародны Чырвоны Дзень, які назначан на 1-га жніўня. Сацыял-дэмакратыя і буржуазея выстаўляюць справу так, што Камінтэрн „назначыў“ міжнародную рэвалюцыю ў гэты дзень. Гэта, зразумела, глупства. Але на гэты дзень назначан міжнародны агляд рэвалюцыйных сіл, і кожны, хто лічыць сябе рэвалюцыянэрам, павінен прыняць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і правядзеньні Чырвонага дня. Асабліва сур'ёзныя задачы ўскладае гэты дзень на далучаныя да Прафінтэрну рэвалюцыйныя прафсаюзы і апазіцыі. Трэба мець на ўвазе, што гэта дзень дэманстрацыі супроць усяго капіталістычнага сьвету, яго прафсаюзных і палітычных агентаў. Мы ў гэты дзень будзем дэманстраваць і супроць Бальдвінаў, Лейд-Джорджаў, Пуанкарэ, Гіндэнбургаў і Мусаліні і супроць Вэльсаў, Засэнбахаў, Вандэрвэльдаў, Жуо і іншых Пэрсэляў. У гэты дзень міжнародны камуністычны і рэвалюцыйны прафэсыянальны рух выступае адзіным фронтам з усімі сумленнымі пралетарыямі, якія шчыра хочуць скончыць з рэжымам эксплёатацыі і гвалту. Мы павінны памятаць, што будзем мець супроць сябе адзіны фронт усіх ворагаў камунізму і ўсіх прыцеляў капіталізму, ад Гіндэнбурга да Вэльса, ад Бальдвіна да Макдональда, ад Пуанкарэ да Леона Блюма, ад Мусаліні да Д'Аррагоны. Адзінаму фронту капіталізму мы павінны ў гэты міжнародны чырвоны дзень супроцьпаставіць адзіны фронт працы і кінуць усім эксплёататарам і іх агентам нашы лёзунгі і нашы патрабаваньні. Зноў, як і 1-га мая, адшчапенцы ад камунізму будуць крычаць аб нашай ізаляцыі, зноў гэтыя мудрыя пісакі будуць даваць парады аб асьцярожнасьці. Міжнародны камунізм пойдзе міма гэтых адшчапенцаў, міма ныцікаў і малавераў і будзе рыхтавацца зьбіраць свае сілы і праз асобныя сутычкі, праз асобныя нацыянальныя і міжнародныя агляды рэвалюцыйных сіл будзе весьці масы ў бой за ўладу, за дыктатуру пралетарыяту.

А. Лазоўскі.

На шляху індустрыялізацыі.

У сувязі з пастановай ураду СССР аб пабудове ніжагародзкага аўтамабільнага заводу, які будзе выпускаць сіламі нашых савецкіх рабочых і тэхнікаў 100.000 аўтамабіляў у год, заключан дагавор з амэрыканскай фірмаю Форда аб тэхнічным садзейнічаньні.

Дагавор з Фордам зьяўляецца адным з самых буйных дагавораў, якія мы заключылі ў Амэрыцы, і сьведчыць аб тым, што ня толькі буйнейшая электратэхнічная фірма ідзе працаваць у Савецкі Саюз, але і буйнейшая аўтамабільная фірма Амэрыкі.

Згодна дагавору, Форд бярэ на сябе абавязак даць нам усе неабходныя патэнты, рабочыя чарцяжы тыпаў аўтамабіляў, якія вырабляюцца яго фірмай, прадастаўляць у наша распараджэньне адказных інструктароў, інжынэраў і тэхнікаў для кіраваньня пастаноўкай вырабу аўтамабіляў у Савецкім Саюзе, прымае на вывучэньне штогод 50 нашых спэцыялістаў-майстроў і рабочых і дапамагае нам пры праэктаваньні новага заводу.

За час дзейнічаньня дагавору Форд перадае ў наша распараджэньне ўсе ўдасканаленьні і вынаходкі, якія за гэты час будуць зроблены ім—словам, перадае нам увесь камэрцыйны, тэхнічны і вытворчы вопыт гэтай сусьветнай фірмы.

З свайго боку мы абавязаны штогод у працягу 4 год купляць пэўную колькасьць машын Форда. Пры гэтым мы карыстаемся тэй скідкай, якую Форд звычайна прадастаўляе сваім буйнейшым гандлёвым агентам. Апрача гэтага, мы аплачваем сабекошт паслуг па тэхнічным садзейнічаньні. Калі Форд здымае для нас адбіткі з рабочых чарцяжоў, мы аплачваем вартасьць іх і г. д. Ніякіх долевых адлічэньняў ні з выпуску, ні ў якім бы то ні было другім выглядзе мы Форду ня плацім.

З дапамогай Форда мы мяркуем на будаваць аўтамабільны завод у працягу 2-х год. Завод мяркуецца будаваць па частках, закончанымі цэхамі, спыняючы завоз з-за межаў тых частак, выраб якіх ужо наладжан унутры Саюзу. Магчыма, што мы пачнём пабудову новага заводу з канца, г. зн. са зборачнай.

Спыніўшыся на пэўным тыпе машын і заключыўшы дагавор з Фордам, мы возьмемся за вырашэньне і іншых праблем, зьвязаных з разьвіцьцём аўтамабілізму ў Савецкім Саюзе. Перш за ўсё трэба пакінуць думку, што аўтамабіль гэта прадмет раскошы. Калі мы хочам будаваць 100 тысяч аўтамабіляў у год, дык аўтамабіль павінен стаць прадметам масавага карыстаньня. Тут нам прыдзецца асаблівую ўвагу зьвярнуць на дарогі.

Як паказвае вопыт з Паўночна-Амэрыканскімі Злучанымі Штатамі, разьвіцьцё аўтамабільнай вытворчасьці цягне за сабой разьвіцьцё дарожнага будаўніцтва. Вядома, мы зараз ня можам будаваць асфальтавыя ці бэтонныя дарогі, якія каштуюць дорага, але належыць уже існуючыя нашы дарогі, праклаcьці новыя шляхі зносін—зьяўляецца нашай першачарговай задачай.

Дагавор з Фордам зьяўляецца новым крокам на шляху разьвіцьця эканамічных узаемаадносін паміж СССР і Паўночна-Амэрыканскімі Злучанымі Штатамі. Усьлед за Джэнэраль Электрык, Радыё Корпорэйшэн і іншымі Форд пайшоў на афіцыйнае прызнаньне Савецкага Саюзу. Форд зразумеў, што пасьпяхова разьвіваць вялізныя справы можна толькі тады, калі паміж урадамі адпаведных дзяржаў існуюць нармальныя ўзаемаадносіны. Усьлед за Фордам павінны будуць гэта зразумець і іншыя прадстаўнікі амэрыканскага дзелавога сьвету.

М.

Ці зраўняецца марское ўзброеньне Англіі і Злучаных Штатаў.

ЛЁНДАН, 14-VI. Агенцтва Рэйтэра паведамляе: „Выступаючы з прамоваю ў Чынфордзе (каля Лёндану), ранейшы міністр фінансаў кансэрватыўнага ўраду Чэрчыль сказаў, што наліччa антысацыялістычнае большасьці ў парляманце сьведчыць аб тым, што краіна прыняла ўрад Макданальда толькі з агаворкаю. Аднак, становішча застаецца нямоцным і можа ў кожны момант стаць небясьпечным. Пакуль сацыялісты будуць кіраваць краінаю ў адпаведнасьці з агульнымі інтарэсамі ангельскага народу, ніхто ня будзе супярэчыць супроць таго, каб сацыялісты ўсвойвалі каштоўны вопыт кіраваньня краінаю.

Чэрчыль зрабіў важную заяву па пытаньні аб роўнасьці Англіі і Злучаных Штатаў у марскім узброеньні. Чакаецца, што гэтае пытаньне будзе тэмаю абмеркаваньня між Макданальдам і новаpазначаным паслом Злучаных Штатаў у Англіі генэралам Даўэсам пры іх спатканьні 16-га чэрвеня.

Чэрчыль зазначыў, што на Вашынгтонскай канфэрэнцыі ў 1921 годзе Англія згадзілася на новы прынцып роўнасьці марскіх сіл Злучаных Штатаў і Англіі з двума агаворкамі. Першая агаворка заключаецца ў неабходнасьці ўзяць пад увагу, што становішча Англіі, як імпэрыі на высьпах, якая ў выпадку блёкады на працягу некалькіх тыдняў можа быць узятаю зморам, востра адрозьніваецца ад становішча Злучаных Штатаў, якія знаходзяцца на сухазем'і.

Другою агаворкаю зьяўляецца тое, што ўсякая згода між Англіяй і Злучанымі Штатамі павінна грунтавацца на спрыяньні і ўзаемным давер'і ў пытаньні аб марскім узброеньні на абодвых узьбярэжжах Атлянтычнага акіяну“.

Вугольныя каралі адхілілі прапанову лёкаутаваных рабочых.

Лёндан, 14-6. Водлуг паведамленьняў з Сіднэю, уласьнікі капальняў у Паўднёвым Уэльсе адхілілі прапанову лёкаутаваных горнарабочых якія згадзіліся аднавіць працу на ўмовах, якія былі да лёкауту.

ВЫКАНАЕМ ЗАВЕТЫ ЛЕНІНА.

ПРЫ ДЗЕЙНАЙ ДАПАМОЗЕ ШЫРОКІХ ПРАЦОЎНЫХ МАС ПРАВЕРЫМ І АЧЫСЬЦІМ ПАРТЫЙНЫЯ ШЭРАГІ, ВЫЯВІМ І ВЫКІНЕМ З САВЕЦКАГА АПАРАТУ ЧУЖЫХ І ШКОДНЫХ ЛЮДЗЕЙ.

Дапаможам органам РСІ.

У сучасны момант ва ўмомах сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі дакладная і бесперабойная работа савецкіх органаў і чулыя адносіны да патрэб і запытаў працоўных набываюць надзвычайна вялікае значэньне. Наш дзяржапарат, апарат каапэрацыйных і іншых грамадзкіх арганізацый засьмечан чужым элемэнтам, які фармальна адносіцца да сваіх абавязкаў, які думае толькі аб тым, як дасядзець да канца свой рабочы дзень ды акуратна атрымаць пэнсію. Пагляданьне на гадзіньнік, стаяньне ў чарзе ля касіра і здавальненьне сваіх асабістых шкурніцкіх запатрабаваньняў,—вось асноўная задача іх жыцьця. Усё іншае, што выходзіць за рамкі іх мяшчанскага дабрабыту, іх ня цікавіць. Што ім да сацыялістычнага будаўніцтва, што ім індустрыялізацыя краіны і калектывізацыя сельскай гаспадаркі і барацьба за новы быт! Ім патрэбен толькі смачны кавалак, мяккая пярына ды як найбольш сутачных.

З другога боку, у нашы ўстановы пралезьлі тыпы, якія сьвядома паставілі сваёй мэтай шкодзіць нашаму сацыялістычнаму будаўніцтву.

Зразумела, што пры наяўнасьці такіх тыпаў нам ніколі не падняць работы нашых савецкіх органаў на належную вышыню. Пагэтаму перад намі стаіць надзвычайна важная задача чысткі. Асабліва важна нам на даным этапе разьвіцьця ачысьціць наш нізавы савецкі апарат ад усякай гнілі, ад чыноўнікаў, якія разлажыліся, ад тых, якія спаліся з кулацкімі пластамі і на практыцы скажаюць нашу клясавую палітыку.

Другое важнейшае пытаньне, якое гарантуе пасьпяховае выкананьне пяцігодкі сельскай гаспадаркі,—гэта пытаньне кадраў. Падбор людзей—вось у чым асноўа пытаньня. Калі наш апарат будзе працаваць супроць нас, калі кулакі і падкулачнікі тым ці іншым спосабам пралезуць у нашы сельсаветы і зямельныя органы, гэта можа прывесьці да зрыву нашых мерапрыёмстваў у вёсцы. Пагэтаму, каб паставіць наш дзяржапарат у належную адпаведнасьць з запатрабаваньнямі нашага сацыялістычнага будаўніцтва, неабходна правесьці рашучую чыстку ўсіх зьвеньняў савецкай сыстэмы зьверху да нізу.

Апублікаваная ў нашым друку пастанова СНК СССР аб парадку, тэрмінах і мэтадах чысткі савецкага апарату зазначае, што мы прыступаем да рэалізацыі пастаноў XVI партканфэрэнцыі па пытаньні барацьбы з бюракратызмам. Увесь савецкі апарат ва ўсіх сваіх галінах павінен быць ачышчан пры актыўнай дапамозе працоўных мас. Падрабязгова распрацаваная РСІ інструкцыя па чыстцы дзяржапарату на першы плян высоўвае неабходнасьць падрыхтоўкі да гэтай апрацы.

Але адзін апарат РСІ, бяз удзелу савецкай грамадзкасьці, ня здолее справіцца з гэтай вялізарнай задачай. На дапамогу яму трэба прыцягнуць рабочыя і сялянскія масы, увесь сялянскі і гарадзкі актыў.

На сялянскіх сходах, у насьценгазэтах, у хатах-чытальнях і на батрацкіх сходах пытаньне аб чыстцы павінна быць дакладна прапрацавана. Батрацтва і бядняцка-серадняцкія масы павінны мець поўнае ўяўленьне аб задачах чысткі і формах яе правядзеньня. Вялікую ўвагу трэба зьвярнуць і на падбор камісій па чыстцы; трэба пільна сачыць, каб у камісію не пралезьлі чужыя нам людзі, а самой камісіі сачыць, каб чыстка не абярнулася ў зьвядзеньне асабістых рахункаў, спроб падарваць аўтарытэт сумленных працаўнікоў. Побач з падрыхтоўкай чысткі неабходна сваечасова падумаць аб вылучэньні батракоў, беднякоў і сераднякоў у наш апарат узамен вычышчаных. Вясковыя арганізацыі павінны пры ўдзеле бядняцка-серадняцка-батрацкіх мас скласьці сьпісы вылучэнцаў і зрабіць усё магчымае для выкананьня той важнай задачы, якая ўскладзена на вылучэнцаў.

Праца вялікая і цяжкая. Органам РСІ павінна прыйсьці на дапамогу ўся савецкая грамадзкасьць, а ў першую чаргу наш друк з яго шматлікай арміяй рабселькораў. Не падлягае ніякаму сумненьню, што ачышчаны і папоўнены вылучэнцамі савецкі апарат пасьпяхова справіцца з ажыцьцяўленьнем пяцігадовага пляну сацыялістычнай рэканструкцыі нашай народнай гаспадаркі.

N.

Выкрываем недахопы.

Пытаньне аб чыстцы савецкага апарату ў Глускім раёне разгорнута здавальняюча. Яно абгаварвалася на сходах сялян, на пленуме райвыканкому і на пасяджэньнях прафсаюзаў.

Створана камісія садзейнічаньня чыстцы савецкага апарату з 5-ці асоб. У камісію паступаюць кампраметуючыя матар'ялы, галоўным чынам, на каапэрацыйна-лясны апарат. На агульных сходах саюзаў і беднаты абраны таварышы ў рабочыя брыгады, з якімі ўжо правядзіліся інструкцыйныя нарады. Узмоцнены і прыступілі да працы групы лёгкай кавалерыі, якія садзейнічаюць выяўленьню недахопаў у пасобных установах. При саюзах выпушчаны насьценныя газэты, у якіх ёсьць матэр'ял аб працы ўстаноў і аб тварах таго ці іншага працаўніка, які падлягае чыстцы. Галоўная праца разгорнута ў мястэчку, дзе створана вялікая грамадзкая думка сярод рабочых і служачых аб неабходнасьці ўдзелу ў чыстцы савецкага апарату і абгляду ўстаноў; таксама створана камісія садзейнічаньня чыстцы апарату пры Ясковіцкім, Гарадкоўскім і Карпілаўскім сельсавеце, дзе таксама выбраны брыгады.

7-га чэрвеня ў памяшканьні РВК адбылася нарада сэкцыі РСІ, рабочай брыгады і лёгкай кавалерыі з прадстаўнікамі прафсаюзаў, дзе ўдзельнічала звыш 50 асоб. Былі заслуханы даклады рабочай брыгады па агляду працы спажывецкага і с.-г. гаспадарчага крэдытнага т-ва.

Ня гледзячы на тое, што брыгады працавалі мала часу, яны далі вельмі каштоўны матар'ял.

На спажывецкім таварыстве выяўлена ў мясной краме крэдыту на 207 р., выданага бяз ведама праўленьня; фонд для каапэраваньня беднаты не скарысталі; ёсьць перавышэньне цэн на асобныя тавары; мае месца грубасьць з боку асобных працаўнікоў; накладныя выдаткі не скарочаны; вылучэнцы-рабочыя сябе апраўдалі. Вось аб чым дакладвала рабочая брыгада.

На с.-г. т-ве тут справа абстаіць яшчэ горш. Працоўныя сьпісы на працаўнікоў ня складзены; заявы на атрыманьне крэдыту марынуюцца доўгі час; ёсьць моманты, што селянін аплаціў запазычанасьць, а на яго падаюць у суд і сьпісваюць другі раз; для атрыманьня бланкаў на крэдыт селянін прыяжджае за 30 вёрст, у той час, калі бланкі можна было-б атрымаць у сельсавеце.

За крэдытам прыяжджаюць некалькі раз, а грошай няма, вучоту каапэраваньня беднаты таксама няма; ёсьць моманты скрыўленьня клясавай лініі. Селянін, падаўшы заяву ў 1926 годзе, каб атрымаць крэдыт на каня, ня гледзячы на тое, што ў яго каня няма, крэдыту не атрымаў, а другі, падаўшы заяву ў 1929 годзе, маючы каровы і коні, атрымаў крэдыт.

Вучоту і кантролю за крамамі няма.

На ўсіх дакладах былі разгорнуты шырокія спрэчкі і вынесены адпаведныя пастановы.

Гофман.

Глускі раён, Мазыршчына.

Разгорнем актыўнасьць мас.

(II КУСТАВЫ СХОД).

На сход сабраліся ячэйкі Камвузу, заводу „Камунар" і Белпэдтэхнікуму. Праводзіцца праверка членаў камісіі па чыстцы.

Усяго прысутнічала каля 100 чал. Адсутнічае шэраг партыйцаў і амаль няма беспартыйных. Малы лік удзельнікаў сходу тлумачыцца, папершае, тым, што 2 ячэйкі навучальных устаноў у большасьці разьехаліся на вакацыю, падругое—незразуменьнем часткай партыйцаў важнасьці гэтага пытаньня, якія замест удзелу ў сходзе палілі любавацца прыродай.

Першым на трыбуне тав. Заянчкоўскі, член партыі з 1919 г., рабочы, сьлесар з 13 гадовым вытворчым стажам; быў у Чырвонай арміі з 1918 да 1922 году; зараз член парттройкі Фрунзаўскага раёну; працуе ля варштата.

Пачынаецца мяккая атака.

Якую выконваў партпрацу?

Як зразумеў сацыялістычнае спаборніцтва і які прымае ў ім удзел?

Як змагаецца з прагуламі і ці служыць прыкладам дысцыплінаванасьці.

Адказ станоўчы: прыкладны рабочы і актыўны партыец.

У спрэчках падкрэсьліваюць, што т. Заянчкоўскі яшчэ недастаткова праводзіць працу сярод рабочых індывідуальна.

Тав. Захарава—член партыі—з 1919 г., работніца; прымала ўдзел у грамадзянскай вайне; зараз вылучана Нам. Наркампрацы БССР.

Зноў пытаньні, пытаньні сучаснасьці, сходу цікава ведаць, ці апраўдвае яна сябе, як вылучэнка; наколькі яе падтрымліваюць кіраўнікі і партарганізацыя.

Адказ кажа, што кіраўнікі Наркампрацы і партячэйка зразумелі важнасьць вылучэньня і падтрымліваюць яе, дзякуючы чаму т. Захарава з працай спраўляецца.

Далей правяраюцца т. т.: Ілімчук—член партыі з 1918 г., рабочы з сялян, зараз загадчык Аргаддзелу Фрунзаўскага РК КП(б)Б; Ілуйша—член партыі з 1917 г., Будневіч—член партыі з 1904 г. і інш.

Сход высьвятляе мінулае ўсіх таварышоў. Гэта мінулае—кавалачак з гісторыі барацьбы працоўных. Разам з гэтым удзельнікі сходу не забываюць, што барацьба яшчэ ня скончана, што партыя мае вялікія цяжкія задачы. Сход высьвятляе, наколькі таварышы здольны справіцца з гэтымі задачамі.

Параўноўваючы гэты сход з кустовым сходам чыгуначнікаў, трэба падкрэсьліць, што тут быў напрамак больш правільны, бо сход не абмяжоўваўся толькі мінулай працай, а высьвятляў і сучаснае. Гэта дасягнута праз вучот хібаў.

Тав. Дамброўскі, адчыняючы сход, зрабіў асаблівы націск на неабходнасьці высьвятляць, наколькі камуністы зараз актыўна ўдзельнічаюць у будаўніцтве і як спраўляюцца з цяжкімі задачамі, што стаяць перад партыяй.

Але разам з гэтым пасіўнасьць часткі членаў партыі і няўка рабочых ставіць пытаньне аб узмацненьні дысцыпліны сярод членаў партыі, аб узмацненьні працы па папулярызацыі значэньня чысткі партыі сярод адсталай часткі партыі і сярод рабочых.

Гальскі.

Да чысткі апарату рыхтуюцца дрэнна.

(Ад нашага бабруйскага карэспандэнта).

Падрыхтоўка да чысткі савецкага апарату ў раёнах праведзена слаба. Відаць, гэтаму пытаньню на мясцох не аддавалася належная ўвага. Возьмем для прыкладу Старадароскі раён. Работа тут па падрыхтоўцы да чысткі апарату распачалася даўно, але да гэтага часу нічога канкрэтнага ня зроблена; тройка складзена, але яна нічога не рабіла.

У Слуцкім раёне работа праведзена значна лепей, але і тут яна захапіла амаль што выключна горад. Тройкі садзейнічаньня чыстцы тут таксама працуюць слаба. Адсутнічае сталая праверка паступаючых матар'ялаў па чыстцы, і, апрача таго, вельмі слаба паступае матар'ял з раёну, што сьведчыць аб тым, што сялянства недастаткова асьвядомлена аб чыстцы апарату і недастаткова падрыхтавана да гатага.

Што датычыцца Асіпавіцкага раёну, дык тут мы таксама наглядаем недахопы, якія ёсьць і ў вышэйпаказаных раёнах. Брыгады слаба праводзяць сваю працу. Тройкі садзейнічаньня тут нават перасалілі ў сваёй актыўнасьці, пераняўшы функцыі камісій па чыстцы. Яны ўжо цяпер выносяць пастанову аб тым, каго пакінуць на рабоце, а каго вычысьціць.

У Сьвіслацкім і Парыцкім раёнах на падрыхтоўку да чысткі не зьвярталі ўвагі. Камісіі садзейнічаньня чыстцы тут складзены толькі ў апошні час, не аформлен кампраметуючы матар'ял.

У Парыцкім раёне слаба працуюць камісіі садзейнічаньня. Хворым зьявішчам усіх раёнаў зьяўляецца падрыхтоўка замены вычышчаных. У большасьці раёнаў аб гэтай справе ніхто яшчэ ня думае.

Ёсьць выпадкі (Слуцкі раён), што ўстановы самі вызначылі вылучэнцаў на тыя ці іншыя пасады.

Агульны недахоп на фоне падрыхтоўкі да чысткі апарату—слабы ўдзел у гэтай працы вясковых насьценгазэт і насценгазэт наогул. Селькоры таксама не разгарнулі яшчэ шырокай работы па дапамове чыстцы апарату.

Адсюль вывад, што раёнам трэба шпарка разгарнуць працу па падрыхтоўцы да чысткі апарату, бо ад якасьці гэтае падрыхтоўкі будзе залежаць і якасьць самое чысткі.

А. Дамброўскі.

Чыстка савецкага апарату ў Гомелі.

Гомель, 17-VI. Пачалася чыстка савецкага апарату. У першую чаргу чысьцяць апарат органаў працы. Масавая адкрытая чыстка прыцягнула ўвагу многіх рабочых. Апарат біржы працы праходзіць чыстку без адводаў. Гэта тлумачыцца тым, што біржа працы за пайтара гады прыцягнула да адказнасьці 5 кіраўнікоў сэкцыі. У сучасны момант у апараце біржы працуе 6 рабочых вылучэнцаў, якія спраўляюцца з сваёй працай.

Камісія па чыстцы адзначыла, што працоўным біржы прыходзілася працаваць у цяжкіх умовах. Беспрацоўныя, якія адмаўляюцца ад працы, не адзін раз пагражалі працаўнікам біржы фінскім нажом і г. д. Адзінкавыя спробы некаторых асоб скарыстаць чыстку для зьвядзеньня асабістых рахункаў сустракалі рашучы адпор. Зараз праводзіцца чыстка апарату аддзелу працы і сэкцыі беспрацоўных разумовае працы.

Выдзелены камісіі для абсьледваньня работы страхкасы і адмаддзелу.

Ад камісіі па чыстцы апарату Народнага Камісарыяту Земляробства.

У сувязі з пачынаючайся 10-га ліпеня чысткай апарату Наркамзему Камісія па чыстцы, зацьверджаная ў складзе: Старшыні—прадстаўніка РСІ т. Міхайлава (Пракуратура) і сяброў рабочых ад варштату Русецкага (МББ чыг.) і Давідовіча (шпалерная фабрыка), т. Ліпінскай (Мясцком НКЗ) і Масюкова (адміністрацыя НКЗ) зьвяртаецца з просьбай да ўсіх дзяржаўных і грамадзкіх устаноў і арганізацый, да рабочых, сялян і працоўных прыняць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і чыстцы апарату НКЗ, паведамляючы ў камісію ўсе факты валакіты, бюракратызму, шкодніцтва і дысрэдытацыі ўлады як у адносінах усяго Камісарыту і яго аддзелаў, так і ў адносінах асобных яго супрацоўнікаў.

Вусныя скаргі і заявы прыймаюцца па панядзелках, серадах і пятніцах ад 10 да 12 гадз. раніцы старшынёй камісіі т. Міхайлавым у Пракуратуры Рэспублікі (вул. Карла Маркса, д. № 5 пакой 19) і кожны дзень дзяжурным сябром камісіі ад 6 да 8 гадзін вечару ў памяшканьні НКЗ (1-шы паверх, пакой рэгістратуры). Пісьмовыя заявы і скаргі накіроўваць: НКРСІ, Цэнтральная камісія па чыстцы, альбо на імя старшыні камісіі т. Міхайлава.

КАМІСІЯ.

У прэзыдыуме ЦВК Беларускай ССР.

15-га чэрвеня г-г. пад старшынствам тав. А. Г. Чарвякова адбылося чарговае пасяджэньне Прэзыдыуму ЦВК БССР. На гэтым пасяджэньні разам з іншымі разгледжаны былі наступныя пытаньні.

АБ ВЫДАНЬНІ ТВОРАЎ ЛЕНІНА І ПА ЛЕНІНІЗМУ.

Заслухан даклад Белдзяржвыдавецтва і Камісіі па выданьні твораў Леніна на беларускай мове аб скарыстаньні сродкаў, якія былі асыгнаваны на выданьне твораў Леніна і па ленінізму. Да гэтага часу ўсяго на паказаную мэту скарыстана звыш 44,000 рублёў. Выдадзены трэці том твораў Леніна на беларускай мове і прыступлена да выданьня іншых тамоў. Ужо падрыхтован і здаецца ў друк пяты том.

Тыраж 3-га тому быў вызначаны ў 2.000 экзэмпляраў, але зараз ужо маецца 4.500 падпісчыкаў, такім чынам наступныя тамы прыйдзецца друкаваць у большым ліку экзэмпляраў.

Да твораў Леніна робяцца заўвагі, якія адбіваюць ленінскую тэорыю ў грамадзкіх зьявах на Беларусі. Работа па выданьні 12 томніку твораў Леніна на беларускай мове будзе скончана да 1-га студзеня 1931 году.

Прэзыдыум ЦВК пастанавіў: справаздачу выдаткаваньні сродкаў, асыгнаваных на выданьне твораў Леніна і па ленінізму, прыняць да ведама; даручыць Эканамічнай Нарадзе пры СНК БССР разглядзець каштарыс на далейшае выданьне твораў Леніна і ўстанавіць тую частку, якую трэба аднесьці на бюджэт БССР, з тым, каб неадкладна ўзьняць перад Прэзыдыумам ЦВК Саюзу ССР хадайнічаньне адносна даасыгнаваньня нястатніх сродкаў.

АБ КАМІСІЯХ САДЗЕЙНІЧАНЬНЯ ДЗЯРЖАЎНАМУ КРЭДЫТУ І АШЧАДНАЙ СПРАВЕ.

Прэзыдыум ЦВК пастанавіў арганізаваць пры акруговых і раённых выканаўчых камітэтах і пры гарадзкіх, мястэчковых і сельскіх саветах сталыя камісіі садзейнічаньня дзяржаўнаму крэдыту і ашчаднай справе. На камісіі садзейнічаньня пры саветах і выканкомах ускладаецца: арганізацыя камісій садзейнічаньня пры ўстановах, прадпрыемствах і арганізацыях, кіраўніцтва і нагляд за іх дзейнасьцю, а таксама арганізацыя масавай растлумачальнай работы пра дзяржаўныя крэдыты і ашчадную справу. Камісіі садзейнічаньня пры саветах і выканкомах аб сваёй дзейнасьці даюць сыстэматычныя справаздачы адпаведным саветам і выканкомам. Для агульнага кіраваньня і аб'яднаньня дзейнасьці ўсіх камісій пры Прэзыдыуме ЦВК БССР арганізоўваецца цэнтральная камісія садзейнічаньня дзяржаўнаму крэдыту і ашчаднай справе ў БССР.

ПАЛАЖЭНЬНЕ ПРА ПРАМЫСЛОВЫЯ ТРЭСТЫ І КАМБІНАТЫ МЯСЦОВАГА ЗНАЧЭНЬНЯ.

Зацьверджана Палажэньне пра мясцовыя трэсты і камбінаты мясцовага значэньня. Паводле гэтага Палажэньня арганізуюцца і дзейнічаюць прамысловыя трэсты і камбінаты мясцовага значэньня з статутным капіталам менш за 100.000 р. Прамысловыя трэсты (камбінаты) арганізуюцца па пастанове адпаведнага выканаўчага камітэту або савету. У склад прамысловых трэстаў (камбінатаў) уваходзяць: вытворчыя прадпрыемствы, беспасрэдна падпарадкаваныя адпаведным выканаўчым камітэтам або саветам, транспартныя, гандлёвыя і іншыя дапаможныя прадпрыемствы, якія абслугоўваюць даны прамысловы трэст (камбінат). Прамысловыя трэсты (камбінаты) з моманту рэгістрацыі маюць правы юрыдычнага ліца.

АБ НАЙМОВАЙ ПРАЦЫ Ў СЯЛЯНСКІХ ГАСПАДАРКАХ.

Зацьверджана пастанова ЦВК і СНК БССР пра мерапрыемствы для выкананьня законаў аб наймовай працы ў сялянскіх гаспадарках. Згодна гэтае пастановы, сельсаветы абавязаны: весьці сталы падлік сялянскіх гаспадарак, на якія пашыраецца пастанова ЦВК і СНК СССР за 20-II-29 г. „пра парадак ужываньня Кодэксу Законаў аб Працы ў кулацкіх гаспадарках", наглядаць за тым, каб у дагаварох сельгасрабочых і батракоў з наймальнікамі быў прадугледжаны парадак вызваленьня наймальнікам рабочага ад працы для наведваньня вячэрніх школ, пунктаў ліквідацыі няпісьменнасьці, а таксама было прадугледжана аслабаненьне рабочага для ўдзелу на агульна-грамадзкіх с х о д а х па перавыбарах саветаў, выкананьне дэпутацкіх абавязкаў (для тых рабочых, якія абраны ў … савету) і г. д. Наркампрацы … РСІ павінны прадугледзіць па … на 1929-30 год ліку сельска-га… інспэктароў у два разы ў пара… 1928-29 бюджэтным годам. Акр… павінны арганізаваць пры тых … тах, на тэрыторыі якіх ёсьць … батракоў і іншых сельска-г… рабочых, камісіі працы.

НОВАЕ ПАЛАЖЭНЬНЕ … Ю.

Зацьверджана новае Палажэ… родным Камісарыяце Юстыцыі … вым Палажэньнем удакладнен… адносіны паміж НКЮ і Вярхо… дом БССР; аформлена новая с… Наркамату-функцыянальная, та… дугледжана пасада пракурора … ных справах.

АБ УЦЯГНЕНЬНІ ДЭМАБІЛІ… ЧЫРВОНААРМЕЙЦАЎ У КА… НАЕ БУДАЎНІЦТВА

Зацьверджаны цыркуляр ЦВ… БССР усім акрвыканкомам, Н… Белсельтрэсту, Белкалгассаюзу … саюзу—аб стварэньні найбольш… чых умоў для ўцягненьня дэ… ных чырвонаармейцаў і мало… чальніцкага складу ў калекты… ніцтва на …

Адпаведныя савецкія орган… ўсямерна дапамагаць арганіза… калгасаў з дэмабілізаваных … мейцаў і малодшага начальніц… ду, а таксама ўваходжаньню іх … чыя сельска-гаспадарчыя калек… мабілізаваныя чырвонаармейцы … ваюць у пазачарговым „парадк… ныя вучасткі з дзяржфонду, … ваньне і г. д. Дэмабілізаваныя … армейцы павінны таксама найбо… на быць скарыстанымі ў якас… чых і служачых у савецкіх гас…

АБ ВОДПУСКУ СТАРШЫНІ … ТАВ. А. Г. ЧАРВЯКОВ…

Згодна пастановы Прэзыды… БССР, прадстаўлены з 15-га чэ… г. шасьцітыднёвы водпуск … ЦВК БССР тав. А. Г. Чарвяко…

На час водпуску тав. Чарвя… вязкі Старшыні ЦВК БССР у… на тав. А. І. Хацкевіча.

У Савеце Народных Камісараў БССР.

На апошнім чарговым пасяджэньні СНК пад старшынствам т, Каркліна, М. М, былі разгледжаны наступныя пытаньні:

ПРА ДЗЕЙНАСЬЦЬ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТУ ЮСТЫЦЫІ.

СНК заслухаў даклад Народнага Камісара Юстыцыі т. Сташэўскага аб дзейнасьці НКЮ. Для складаньня праэкту рэзалюцыі ўтворана камісія, якой даручана праз тыдзень падаць у СНК праэкт пастановы, Больш падрабязная інфармацыя па гэтым пытаньні будзе дадзена пасьля прыняцьця пастановы,

ДЗЕЙНАСЬЦЬ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ВЭТЭРЫНАРНАГА ІНСТЫТУТУ.

СНК таксама заслухаў даклад аб дзейнасьці Беларускага Дзяржаўнага Вэтэрынарнага Інстытуту і склаў камісію для распрацоўкі праэкту пастановы СНК па заслуханаму дакладу, вызначыўшы трохтыднёвы тэрмін працы камісіі.

ПРА ПАДРЫХТОЎКУ ДА АСЕНЬНЯЙ ПАСЯЎНОЙ КАМПАНІІ.

СНК прыняў шэраг мерапрыёмстваў па падрыхтоўцы да асеньняй пасяўной кампаніі. НК Земляробства, Белсельсаюзу, Белкалгассаюзу і Белсельтрэсту запрапанавана ўжыць усе захады да сваечасовай падрыхтоўкі на пракатных пунктах с.-г. машын, малатарняў, трыераў і інш., арганізаваўшы карыстаньне імі так, каб поўнасьцю іх нагрузіць і каб забясьпечыць у першую чаргу абслугоўваньне калгасаў, беднякоў і сераднякоў. Разам з гэтым павінен быць наладжан шырокі абмен гатунковага насеньня на негатунковае насеньне бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарак. НК Земляробства, Белсельсаюзу, акруговым і раённым выканаўчым камітэтам даручана ўжыць усе захады да шырокай арганізацыі грамадзкай заворкі зямлі беднаце праз дапамогу цягавою сілаю, машынамі і інш., а таксама шырока разгарнуць практыку супражаства.

Пры правядзеньні асеньняй пасеўнай кампаніі НКЗ і Белкалгассаюз павінны ўжыць захады да ўзмацненьня сацыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі праз арганізацыю новых калгасаў і каапэрацыйна-вытворчых аб'яднаньняў, а таксама праз узмацненьне ўжо існуючых калгасаў, уцягваючы ў іх новыя сялянскія гаспадаркі.

СНК назначыў Народнага Камісара Земляробства т. Рачыцкага ўпаўнаважаным СНК БССР па асеньняй пасеўнай кампаніі.

ПРА АРГАНІЗАЦЫЮ КУРСАЎ ДЛЯ ПАДРЫХТОЎКІ ВЫЛУЧЭНЦАЎ ДЛЯ ПРАЦЫ Ў САВЕЦКІМ АПАРАЦЕ.

Для падрыхтоўкі вылучэнцаў у зьвязку з праверкаю і чысткаю савецкага апарату СНК пастанавіў арганізаваць 2-хмесячныя курсы на 120 чал. у Менску, на 60 чал. у Гомелі і на 60 чал. у Віцебску. Вылучаныя на курсы рабочыя павінны быць аслабонены ад працы на прадпрыемствах з захаваньнем поўнай зарплаты за кошт прадпрыемства на час знаходжаньня на курсах.

НКФ, НКЮ і НК Земляробства даручана арганізаваць асобныя курсы для працуючых у падпарадкаваных ім установах вылучэнцаў для падвышэньня іх кваліфікацыі па спэцыяльнасьці. Тэрмін правядзеньня гэтых курсаў 2-хмесячны. Курсанты аслабаняюцца на гэты тэрмін ад працы ва ўстанове і захоўваюць поўную зарплату на тэрмін знаходжаньня на курсах.

Для вылучэнцаў, якія ўжо працуюць на савецкай працы, пастаноўлена арганізаваць 3-хмесячныя вячэрнія курсы ў кожнай акрузе. Акрвыканкомам даручана забясьпечыць правядзеньне гэтых курсаў патрэбнымі сродкамі.

АСЫГНАВАНЬНЕ СРОДКАЎ НА ЗМАГАНЬНЕ З ПЛЯМІСТЫМ ТЫФУСАМ.

Для ўзмацненьня мерапрыемстваў па змаганьні з плямістым тыфусам СНК асыгнаваў у распараджэньне НК Аховы Здароўя 10 тыс. руб. НК Аховы Здароўя даручана знайсьці па свайму каштарысу яшчэ дадатковую суму на гэтую мэту.

ПРА ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЕ ГАРАДОЎ СЬВЕЖАЮ РЫБАЮ.

З мэтаю пашырэньня загатовак сьвежай рыбы і забясьпечаньня ёю рынку БССР, СНК пастанавіў ускласьці на сыстэму с. г. каапэрацыі забясьпечаньне гарадоў БССР сьвежаю рыбай. Белсельсаюзу даручана аб'яднаць у сыстэму с. г. каапэрацыі ўсе арцелі, што існуюць на рыба-гаспадарчых угодзьдзях рэспубліканскага і мясцовага значэньня. НК Земляробства і Белсельсаюзу даручана максымальна павялічыць загатоўку рыбы, павялічыўшы нормы ўлову з тым, каб ахапіць усе рэсурсы рыб… зборах, не парушаючы асобных … запасаў, якія забясьпечваюць і… існаваньне промыслу.

НК Гандлю і Белсельсаюзу … забясьпечыць сьвежаю рыбаю ў … чаргу рабочага спажыўца.

СКЛАД ЦЭНТРАЛЬНАЙ КОНКУРС… КАМІСІІ ПРЫ СНК ДЛЯ ПРАВЯ… КОНКУРСУ НА ЛЕПШЫ ПА … ГАСПАДАРЦЫ РАЙЁН БС…

СНК зацьвердзіў наступны с… тральнай Конкурснай Камісіі … для правядзеньня конкурсу на … сельскай гаспадарцы раён БС… шынёю камісіі—т. Рачыцкі і … т. Масюкоў (нам. старшыні), … (ад НКЗ), Стрэле (ад ЦСУ), … (ад ЦК Сял. т-ваў уз. дапамо… (ад ЦП саюзу с-г. рабочых), … (Белсельбанку), Чыж (ад Белкал… Рыбакоў (ад Белсельсаюзу) Ч… НДІ імя Леніна) і Вінікаў (а… дасьледчыкаў).

НАЗНАЧЭНЬНЕ ПРАДСТАЎНІКА … ВА ЎСЕСАЮЗНЫ ГЭАЛЁГІЧНЫ …

СНК пастанавіў вылучыць ак… духа М. Х., прадстаўніком … ва ўсесаюзны Геалёгічны Каміт…

ПРА КАМАНДЫРОЎКУ ПРАДСТА… ІМЯ ЛЕНІНА Ў Г. СТАКГОЛ…

СНК даручыў НКФ забясьпечы… камі камандыроўку прадстаўніка … ва-Дасьледчага Інстытуту ім… ў г. Стакгольм на Кангрэс лясн… тыкавальных станцый.

ВОДПУСК Т. КАРПУ.

СНК прадаставіў Нам. Старшы… і Старшыні ВСНГ т. Карпу … сячны водпуск з 11 чэрвеня г.

Чаму маўчыць радыкальная беларуская прэса ў Заходняй Беларусі.

Беларуская прэса ў Заходняй Беларусі, якая бараніла інтарэсы працоўных мас, ужо каля году зусім ня выходзіць. Віленская польская газэта „Слова" ў апошніх сваіх нумарох цынічна заяўляе, што Беларускі Сялянска-Работніцкі клюб банкрутуе, бо нават не выдае сваёй газэты. У сапраўднасьці-ж беларуская радыкальная прэса маўчыць, бо ёй фашыстаўская цэнзура груба заткнула рот, бо фашыстаўская ўлада яе душыць, зьнішчае.

З самага пачатку, яшчэ ў часы існаваньня Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады, яе сыстэматычна прасьледвала польская ўлада, стала канфіскуючы нумар за нумарам, зачыняючы газэту за газэтай і садзячы рэдактароў на некалькі гадоў у турмы. У перарыве паміж зачыненьнем аднэй газэты і дазволам на другую выдаваліся аднаднёўкі, большасьць якіх таксама канфіскаваліся.

Звычайны парадак нагляду аддзелу прэсы за ўсімі выходзячымі пэрыядычнымі газэтамі, згодна „прэсаваму загаду", наступны: калі газэта надрукуецца, то 10 экзэмпляраў яе адсылаецца на пагляд у аддзел прэсы пры гарадзкім старостве, які ў працягу аднэй гадзіны павінен вырашыць—канфіскаваць гэты нумар, ці не; калі ў працягу вышэйазначанага часу газэта не канфіскуецца, дык згодна таго-ж загаду яе можна выпускаць у сьвет.

У адносінах да радыкальнай беларускай сялянска-работніцкай прэсы „прэсавы загад" пры гарадзкім старостве ў Вільні гэтых правіл ня прытрымліваўся і ў паказаны час рэдакцыі газэты ніколі не паведамляў аб канфіскаце. Проста найменш праз гадзін 6, а то і на другі дзень аб канфіскаце паведамляла паліцыя, адначасова робячы ў рэдакцыі газэты, у канцылярыі і ў друкарні вобыск, адкуль і забірала ўсе арыштаваныя ў экспэдыцыі нумары некаторыя газэты (замежныя), нават з паштовымі маркамі; іншы раз газэта забіралася ўжо з цэнтральнай паштовай установы. Рабілася гэта дзеля таго, каб мець повад лішні раз зрабіць перетруску ў установах і ў людзей, якія стаяць за правы работнікаў і сялян і змагаюцца за іх сацыяльнае і нацыянальнае вызваленьне.

Гэткі спосаб канфіскаваньня радыкальных беларускіх сялянска-работніцкіх газэт рабіў выдаўцом іх вялікія грашовыя страты.

У старыя «добры» час, яшчэ пры Грамадзе прычынай канфіскацыі газэты польскай цэнзурай былі розныя палітычныя прычэпкі, на падставе якіх імкнуліся выкарчаваць з газэты ўсякую палітычную думку. У апошнія-ж часы накладалася канфіскацыя ці нават зачынялася газэта бяз ніякіх матываў. Адным словам, душылася рабоча-сялянскае друкаванае слова, бо гэтага патрабавалі інтарэсы абшарнікаў, капіталістаў і іх фашысцкай дыктатуры.

Часта накладалася канфіскацыя за просты перадрук з польскіх газэт, якія ўжо прайшлі праз цэнзуру. Ці яшчэ—перадрук у аднэй газэце артыкулаў, не канфіскаваных у першым наборы газэты, пягнуў за сабой канфіскацыю другога набору і то толькі з тае прычыны, што не дагледжана было злачынства гэтага артыкулу ў першым наборы.

Тэрор супроць радыкальнай беларускай сялянска-рабочай прэсы, у часе выбараў у сойм у 1926-27 г., у часе перавыбарчай „свабоды" для прэсы—асабліва ўзмацніўся.

Каб ня даць магчымасьці сялянска-рабочаму цэнтру падтрымліваць сувязь з сялянска-рабочымі масамі на павятах—за ўвесь перавыбарчы час **ня быў прапушчаны літаральна ні адзін нумар газэты**, хоць некаторыя з іх складаліся з неканфіскаванага матар'ялу старых нумароў з далучэньнем сьпісу сялянска-рабочых кандыдатаў у сойм. Канфіскаты ў большасьці выпадкаў былі настолькі беспадстаўнымі, нават з пункту погляду панскіх законаў, што суд зьнімаў іх пасьля 2-3 месячнага адпачынку ў гарадзкім старостве, ці пракуратуры, і арыштаваныя нумары варочаліся рэдакцыі. Зразумела, што гэта рабілася дзеля таго, каб адарваць сялянска-рабочую масу ад свайго выбарчага цэнтру, каб дыэарыентаваць яе.

Але польскаму ўраду і гэтага паказалася мала; ён рашыў зусім задушыць радыкальную беларускую рабоча-сялянскую прэсу. Гэта стала відавочным пасьля прысуду «Грамады» ў віленскім акруговым судзе, калі на арэну беларускага жыцьця выступіла ў Вільні беларуская «санацыя» ў асобе Астроўскага, Луцкевіча і К-о, якая пачала сваю здрадніцкую працу. Спэкулюючы папулярным імем Грамады, яны выступілі, як „нацыянальная частка грамады» ў процілегласьць другой—„інтэрнацыянальнай", на чале якой стаяць паслы беларускага сялянска-рабочага пасольскага клюбу, і былі спатканы вялікім абурэньнем радыкальнай сялянска-работніцкай прэсы, якая і н ф а р м а в а л а працоўныя масы аб здрадзе іх былых правадыроў. Тады канфіскаты пасыпаліся адзін за адным. Там, дзе друкаваліся газэты, часта яшчэ да выхаду яе стаяла паліцыя ўжо з гатовым наказам аб канфіскацыі, так што ўбачыць сьвет удавалася толькі 3-му або 4-му нумару газэты. У рэдакцыю пасыпаліся дзесяткі лістоў ад падпісчыкаў з розных куткоў Заходняе Беларусі з запытаньнем, чаму няма газэты, выказваючы спагад рэдакцыі і абурэньне проці фашысцкіх гвалтаўнікоў. А ў канцы, каб ня даць магчымасьці выходзіць апазіцыйнай беларускай газэце і гэтым ачысьціць дарогу для беларускай «санацыі», польскі ўрад знайшоў новы шлях.

Канфіскуючы газэты, паліцыя проста запячатвала на машыне шрыфт (набор усяе газэты) і затрымлівала яго аж да суду. Гэтым наносіла страты ўжо самой друкарні. Так, у друкарні Левіна ў Вільні на Нямецкай вуліцы № 22, дзе ўвесь час друкавалася беларуская радыкальная сялянска-работніцкая газэта, быў два разы запячатаны шрыфт «за няпраўнае друкаваньне газэты», і, апрача таго, быў зроблен санітарны агляд друкарні (за ўвесь час існаваньня яе пры польскай уладзе першы раз; да таго-ж і друкарня гэта ў адносінах гігіены найлепш пастаўлена), і на гаспадара быў накладзен штраф у суме 300 злотых за атысанітарныя ўмовы, хоць працаўнікі выказвалі сваё задаволеньне ўмовамі працы.

Пасьля запячатаньня другога нумару ўсяго набору нумара (а якая-ж друкарня вытрымае такое зьмяншэньне шрыфтоў?) друкарня Левіна была зачынена польскімі ўладамі да суду і ў працягу цэлага тыдню ля яе стаяла паліцэйская варта. Але праз некаторы час бяз ніякага суду і бяз нікае кары была зноў адчынена, і пачала друкаваць беларускія санацыйныя часопісі Луцкевіча, як—«Сям'я і школа», «Беларуская Зарніца», „Ведамасьці Таварыства Беларускай Школы" і інш. Адначасова Левін цьвёрда адмовіўся друкаваць беларускую апазіцыйную газэту, якую ён друкаваў да гэтага часу. Адмовіліся друкаваць яе і ўсе інш. віленск. друкарні. Аднак, знашоўся такі сьмялчак-гаспадар друкарні Баеўскі (Мастовая 9), які згадзіўся на спробу надрукаваць аднаднёўку. Яго спаткаў сумны лёс: аднаднёўка была канфіскавана, а набор запячатаны да суду.

Пасьля гэтага ўжо літаральна ніводная віленская друкарня не адважваецца друкаваць радыкальную беларускую газэту, баючыся паліцэйскіх рэпрэсій, а нават і зачыненьня друкарні.

Былі спробы друкаваць хоць-бы аднаднёўку ў Варшаве—дык і там хранічныя канфіскаты, а ў Горадні і Беластоку таксама ні адна друкарня ня бралася друкаваць беларускіх работніцка-сялянскіх газэт.

Вось чаму маўчыць беларуская работніцка-сялянская прэса. Клясавая расправа фашысцкага рэжыму прымае самыя жорсткія меры, не застанаўляючыся перад самым дзікім гвалтам, каб не дапусьціць пралетарскую праўду ў працоўныя масы.

№

Па БССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Магілёўская VIII гарадзкая партканфэрэнцыя

Магілёў, 12-6. Сёньня ўвечары скончыла працу VIII гарадзкая партыйная канфэрэнцыя. Яна адчынілася 8-га чэрвеня ў памяшканьні Магілёўскага камклюбу.

На першым пасяджэньні канфэрэнцыі быў заслуханы даклад сэкратара акругкому КП(б)Б тав. Нэпланда аб працы АК.

Тав. Нэпланд спыняўся, галоўным чынам, на пытаньнях разьвіцьця прамысловасьці і сельскае гаспадаркі ў акрузе, на пытаньні ўнутры-партыйнага становішча і задачах партарганізацыі, паводле пастаноў 16-й … юзнай партканфэрэнцыі.

Па дакладу тав. Нэпланда в… ся 14 асоб.

Апроч таго, канфэрэнцыя з… даклады АКК, гаркому КП(б)…

Шэраг установаў і арганізацы… канфэрэнцыю. (Завод імя … №-скі кавполк, піанэры, сялян… Цішоўкі і г. д.)

Нарэшце, адбыліся выбары.

Канфэрэнцыя прайшла па… ленінскага адзінства і дзейнае … тоўкі да генэральнае чысткі … ных шэрагаў.

Л—ы.

Вылазка клясавага ворага.

(Ад нашага карэспандэнта).

Магілёў, 17-VI. Уноч з 13 на 14 чэрвеня рэгент княжыцкае царквы Зайцаў зрабіў напад на старшыню Княжыцкага сельсавету тав. М. Шухцерава.

Напад быў загадзя падрыхтаваны і ўтвораны на глебе абвастрэньня клясавае барацьбы ў Княжыцах.

Тав. Шухцераў правільна праводзіў лінію партыі пры вучоце аб'ектаў абкладаньня, што выклікала абурэньне заможніцкае часткі насельніцтва. Зайцаў наладзіў засаду пад мостам праз раку Лахву, і калі Шухцераў, ідучы Горная Вуліца правяраць вучот абкладаньня, узыйшоў на мост—і ўдарам па галаве з ног. Потым кінуўся скінуць Шухцерава ў ва…

Прыбегшыя на шум жыхары … ратавалі т. Шухцерава

Савецкая грамадзкасьць раёну … буе рашучага і жорсткага па… разьюшанаму царкоўніку—кулаку…

Будуем самалёт „Бязбожнік".

(Чарэйскі р., Магілеўшчына).

На пабудову самалёту „Бязбожнік",—Чарэйская мястэчковая ячэйка сабрала 52 рублі і адаслала па прызначэньні.

Галавач.

Расьце і мацнее арцель „Новы Шлях".

(М. Баева, Лядняпскі р., Аршаншчына).

Пры ініцыятыве камсамольскай і партыйнай яч-к у м. Баева арганізавалася малочная арцель „Новы Шлях".

У арцель зараз-жа сталі ўступаць бядняцка-серадняцкія гаспадаркі. 10 красавіка арцель распачала сваю працу, калі было ўсяго 27 членаў-пайшчыкаў. Арцель „Новы Шлях" заказала ў акрузе жмых 700 пудоў для кармленьня кароў па таннай цане. Зараз арцель у сваіх шэрагах налічвае 107 пайшчыкаў сялян беднякоў, часткай сераднякоў.

Кожны дзень арцель атрымоўвае 1500 літраў малака.

Арцель мяркуе зрабіць паездкі ў вёскі для агітацыі сялянства.

Я. Кручкоў.

Новы пачын.

З сакавіка г. г. у мястэчк… пачала выходзіць раённая нас… газэта пад назвай „Наш Шлях"…

Газэта кожны тыдзень выве… на рынку, дзе яе маюць магч… чытаць усе прыяжджаючыя ся…

Сяляне вельмі зацікаўлены … шмат сялян пішуць у газэту.

У выпуску газэты прымаю… селькоры раёну; да гэтай … прыцягнуты ўсе культурныя сі…

Веда…

Гарыць лес.

(Бабруйшчына).

Гарыць лес мясцовага значэн… належыць в. Гасьціны, Старад… га раёну. Сельсавет нічога ня … каб арганізаваць сялянства і … шыць пажар. За некалькі га… мая г. г. выгарала больш 8 г… лесу.

Неабходна Пасецкі сельсавет … гіх, каго трэба, прыцягнуць да … насьці.

Ве…

НА ДАПАМОГУ КАЛГАСАМ.

МАСАВАЯ ПРАЦА У КАЛГАСАХ НЕ РАЗГОРНУТА. МЯСЦОВЫЯ ОРГАНЫ УЛАДЫ, ГРАМАДЗКІЯ АРГАНІЗАЦЫІ І КУЛЬТУРНІКІ, ДАПАМАЖЭЦЕ НАЛАДЗІЦЬ ЯЕ!

Некаторыя заўвагі аб масавай працы ў калгасах.

адзвычайна важным фактарам, які садзейнічае далейшаму аграмаджаньню працы ў сельскай гаспадарцы, зьяўляецца ўзмацненьне існуючых калгасаў. Селянін індывідуал будзе імкнуцца ісьці ў калгас толькі тагды, калі ён убачыць на практыцы, што калгасная гаспадарка мае шэраг пераваг перад дробнай, індывідуальнай, распыленай. Вось чаму на раду з момантамі машынізацыі калгасаў, накапленьня грамадзкіх сродкаў у іх, надзвычайна вялікую роль граюць моманты ўнутранага жыцьця калгасаў, падвышэньне якасьці працы, узмацненьне працоўнай дысцыпліны і ўнутранай спайкі, узьняцця грамадзкасьці сярод калгасьнікаў.

к на вельмі нездаровае зьявішча ў калгасах, на якое трэба зьвярнуць увагу—гэта на выпадкі безгаспадарчасьці, безадказнасьці. Некаторыя калгасьнікі лічаць: мы ў калгасе члены, гаспадары, вось чаму і сустракаюцца такія хваравітыя зьявішчы. Такая псыхолёгія зьяўляецца шкоднай і трэба зжываць, шляхам узмацненьня культасьветнай працы і належнай арганізацыяй унутранага распараду. З прычыны таго, што аплата працы ў некаторых калгасах не ўрэгулявана, ёсьць шэраг непаразуменьняў на глебе гэтага. Калгассаюз у сучасны момант распрацоўвае інструкцыю для ўпарадкаваньня ўнутранага жыцьця калгасаў. Распрацоўку інструкцыі чым хутчэй трэба скончыць і разаслаць на месца.

У справе ўпарадкаваньня аплаты працы ў апошнія часы бярэцца курс на здзельшчыну, вурочную працу, што мае важлівасьць уздымаць вытворчасьць працы ў калгасах. Жанчыны і мужчыны за палявую працу зараз атрымоўваюць аднолькавую аплату. Для жанчын у час цяжарнасьці за 4 тыдні да радоў і 4 тыдні пасьля даецца адпачынак.

Вельмі дрэнна абстаіць справа ў калгасах з масаваю працаю. Мала актыўнасьці ў працы, вельмі слаба разгортваецца самакрытыка, несвоечасова выяўляюцца памылкі, слабы ўдзел прымаюць у выяўленьні памылак, недахватаў і г. д. Трэба абавязкова на пастаноўку масавай працы адцягнуць максімум сіл і энэргіі мясцовым партыйным і КСМ арганізацыям, 'прыцягнуць да палепшаньня гэтай працы аграномаў, настаўнікаў, шэфаў і г. д. Толькі пры ўмове разьвіцьця актыўнасьці кожнага калгасьніка за працу, разьвіцьця сьвядомасьці, грамадзкасьці, калектыўнага ўдзелу ў выяўленьні недахватаў і памылак— узмацненьня калгасаў.

У гэтым годзе ў Полацкай акрузе ўся моладзь скончыўшая школы сялянскай моладзі накіравана ў калгасы. Неабходна такое-ж мерапрыемства правесьці і па другім акругам. Па 5 гадоваму пляну гаспадарча-культурнага будаўніцтва мяркуецца адчыніць 28 школ калгасу, па прыкладу ФЗУ. Вельмі карысна было-б, каб некалькі такіх школ ужо ў гэтым годзе было адчынена.

Санітарна-гігіенічная справа ў калгасах таксама патрабуе значнага палепшаньня. Ёсьць шэраг калгасаў, дзе санітарна-гігіенічная справа найлепш пастаўлена, чым у вёсках. Праўда, у гэтым напрамку даны год зьяўляецца пераломным. Мы ўжо адзначалі адносна аховы працы цяжарных жанчын апроч гэтага для калгасаў для першай мэдычнай дапамогі закуплена на 5000 руб. аптэчак за сродкі НКАЗ, больш моцныя калгасы купляюць аптэчкі за свае ўласныя сродкі. У гэтым годзе 16 чалавек калгасьнікаў пасылаецца на курорты — у Лівадзію (Крым) і Старую Русу. Калгасахозу неабходна абмеркаваць пытаньне ўтварэньня сваіх уласных фондаў аховы здароўя, як гэта робіцца ў рабочых арганізацыях. Вельмі слаба яшчэ разгортваецца праца па аблягчэньню працы жанчыны-калгасьніцы: агульныя сталоўкі, яслі і інш. інстытуцыі, якія аблягчаюць працу жанчыны, слаба пашыраюцца.

Унутраным жыцьцём калгасаў зусім мала цікавяцца аграномы, РВК і наогул мясцовая савецкая грамадзкасьць. Сапраўды, калі-б яны больш цікавіліся можна было-б шэраг недахватаў, памылак, якія заўважаюцца ў жыцьці і працы калгасаў, не дапусьціць.

Вось возьмем, напрыклад, такія зьявішчы, праўда, гаспадарчага характару, як несвоечасовае землеўпарадкаваньне. Тут трэба было-б у першую чаргу прыняць усе меры, каб гэту працу правесьці, а між тым робіцца ўсё з „прохладцам“. Далей мясцовыя органы ня сочаць як скарыстоўваюцца крэдыты ў калгасах, а яны часта скарыстоўваюцца не па прызначэньню і інш.

Вось Белсельсаюз дык трэба ня толькі лаяць, але і біць, ды яшчэ моцна біць. Нам у Калгассаюзе далі даведку, як Белсельсаюз забясьпечвае машынамі калгасы. Вось у Віцебскай акрузе шэраг калгасаў атрымаў часткі да машын, прычым, напрыклад, веялка адной сыстэмы, калёса другой, а скрынка трэцяй. РСІ трэба праверыць гэтыя факты і прыцягнуць вінаватых да адказнасьці за нядбайнасьць ці нават можа і злачынства.

М.

Культпраца ў калгасах.

ага партыі, дзяржаўных органаў ёй савецкай грамадзкасьці сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі дала належныя вынікі. Плянавыя меркаваньні па калектывізацыі сельскай гаспадаркі, па аграмаджаньні былі выкананы за апошні год з значным перавышэньнем.

Шырокі рух калектыўнага будаўніцтва патрабуе асаблівай увагі пытаньняў арганізацыйнага і культасьветнага характару. Узмацніць існуючыя калгасы, узьняць вытворчасьць працы ў іх, узьняць грамадзкасьць сярод калгасьнікаў—чарговыя неадкладныя задачы. Вырашэньне гэтых задач у значнай, калі не рашаючай, ступені залежыць ад пастаноўкі і далейшага разгортваньня культасьветнай працы сярод калгасьнікаў.

Трэба адзначыць, што культасьветная праца ў калгасах значна пасунулася ўперад, але тэмп разгортваньня ўсё-ж не адпавядае шырокаму калгаснаму руху. Напрыклад, ліквідацыя няпісьменнасьці сярод калгасьнікаў у некаторых акругах выканана толькі ў меры 50 проц. заданьня. Плянам намячалася ліквідаваць няпісьменнасьць сярод калгасьнікаў за 2 гады, але з прычыны нявыкананьня заданьня ў гэтым годзе, плян зьяўляецца нерэальным. Надзвычайна нядбайныя адносіны да гэтай справы на мясцох назіраюцца з боку органаў НКА. Гэты недахоп трэба будзе выправіць і з будучага навучальнага году шырока разгарнуць працу ў калгасах па ліквідацыі няпісьменнасьці.

Калгасы ў сучасны момант маюць каля 20 клюбаў і прыблізна каля 70 чырвоных куткоў. Некаторыя клюбы і куткі працуюць добра, але з прычыны таго, што культурных працаўнікоў на мясцох мала, ёсьць шэраг недахватаў у працы большасьці клюбаў і куткоў. Вось, напрыклад, выпісваюцца газэты, а іх чытае толькі актыў, між тым можна было-б арганізаваць калектыўныя чыткі, але гэтага зрабіць няма каму. Настаўнікам, хатнікам трэба падумаць і арганізаваць дапамогу ў наладжваньні культпрацы ў клюбах і чырвоных кутках калгасаў. Пры далейшым пашырэньні сеткі хат-чытальняў, школ, трэба гэтымі ўстановамі ў першую чаргу забясьпечыць калгасы.

Калгассаюз БССР выклікаў на сацыялістычнае спаборніцтва смаленскі калгассаюз. У дагаворы вызначана за два гады цалкам ліквідаваць няпісьменнасьць у тых калгасах, якія арганізаваны і будуць яшчэ арганізаваны да 1 кастрычніка 1929 г., кінофікаваць усе буйныя калгасы, радыёфікаваць 25 проц. калгасаў і ахапіць 20 проц. дзяцей дзіцячымі яслямі і пляцоўкамі. Задачы вялікія, трэба дапамагчы, каб калгассаюз іх выканаў. У сучасны момант радыёўстановак у калгасах ёсьць 100, у хуткім часе будзе павялічана да 130, гэта складае 10 проц., лічба, параўнальна, вельмі малая. Дзіцячых ясьляў у калгасах ёсьць 100, прычым у кожнай акрузе будзе адчынена па 2 ясьлі паказальных; у гэтым годзе будзе існаваць некалькі дзесяткаў дзіцячых пляцовак.

Калгассаюзам адчыняюцца курсы на 40 чал. па кулінарыі. Такіх курсаў у БССР яшчэ да апошняга часу не існавала. Улетку г. г. 100 калгасьнікаў будзе накіравана на экскурсіі па маршрутах, Украіна, Паўночны Каўказ, Падмаскоўе і Цэнтральна-Чорназемная вобласьць.

Што належыць да іншых відаў культпрацы, то трэба адзначыць наступнае: Белкаапсаюз па дагавору з калгассаюзам павінен кожны месяц сеткаю сваіх кіно-перасовак абслужыць усе калгасы,але нажаль дагавору Белкаапсаюз ня выконвае. У часопісе «Плуг» адводзіцца спэцыяльны аддзел асьвятленьню будаўніцтва калгасаў, быту і т. д. Паступова папаўняюцца бібліятэчкі калгасаў кніжкамі, ёсьць некалькі бібліятэчак-перасовак, але, зразумела ўсяго гэтага недастаткова.

Культпрацу ў калгасах трэба ўзмацніць, гэта абавязак мясцовых органаў НКА, Белкаапсаюзу і наогул усёй савецкай грамадзкасьці. Як недахват трэба адзначыць вельмі недастатковую працу ў калгасах мясцовых, партыйных і КСМ арганізацый, а таксама жанаддзелаў. Гэты недахват трэба чым хутчэй выправіць.

Калгассаюзу і НКА неабходна падумаць аб падрыхтоўцы спэцыялістаў культурнікаў для калгасаў. Гэту задачу нам здаецца з посьпехам можа выканаць Магілеўскі палітасьветны тэхнікум.

М.

Камуна расьце.

(Мазыр).

Вельмі непска глядзела на камуну „Труд“ у Каралінскім раёне акаляючае насельніцтва некалькі год таму назад. Ды і сапраўды, становішча яе было надзвычайна дрэннае. Разбураную гаспадарку ў часе вайны нельга было зразу паставіць на ногі. Трэба было пакласьці шмат сіл, каб наладзіць гаспадарку ў камуне.

Цяпер-жа сялянства само пераканалася, што камуна з кожным годам расьце, як колькасьцю сваіх членаў так і гаспадарка паляпшаецца і матар'яльнае становішча камунараў. Аб гэтым могуць сьведчыць такія лічбы: маемасьць камуны на 1-X—28 г. складала 25058 руб. 80 кап., на 1-IV—29 г. 30806 р. 78 к. Павялічэньне больш чым на 5000 руб. Матар'яльнае становішча камунараў наступнае: у 1927 г. расходавана на ўтрыманьне 7824 р. 43 к. за 1928 г. 10680 р. 90 к.

На 1929-30 г. намечана пашырэньне пасеўнай плошчы: па яравым культурам на 4 гэкт. па бульбе на 2 з паловаю гэкт. і г. д.

У параўнаньні з 1927 г. маецца павялічэньне жылых будынкаў на 2, пабудован 1 хлеў, павялічылася рабоч. жывёлы на 3 шт., прадукцыйнай на 4, маладняка на 8, сьвіней буйных—на 13 і г. д. Па інвэнтару павялічылася: 1 сенакеска, 1 радавая сеялка.

Камунай распаўсюджаны за 1928 г. лепшы гатунак сьвіней, як па калгасам, так і сялянскім гаспадаркам усяго на суму 1196 руб.

Заведзена новая галіна гаспадаркі—пчалярства, дзе маецца 11 рам. вульляў. У апошнія часы арганізавана малочная арцель якая мае ўжо некаторыя посьпехі.

Ёсьць значнае паляпшэньне культурнага абслугоўваньня камунараў; ёсьць клюб, выпісваецца значная колькасьць газэт і г. д.

М. Г.

У Камуне „Чырвоны Сьцяг“.

(Койданаўскі р., Менскай акругі).

— Заходзьце, заходзьце,--казала адна з камунарскіх кабет, зазываючы мяне ў сталоўку, дзе мелася адбыцца вячэра.

Пакой, у якім зьмяшчалася сталоўка, прыгожа ўбрана рознымі рэвалюцыйнымі і антырэлігійнымі плякатамі; на адной з сьцен вісіць вялікі гадзіньнік „мерка часу“—як завуць яго камунары.

Зараз-жа на сталох зьявілася ежа: тут белы і чорны хлеб, і каўбаса, і кампот. Камунары, жартуючы, прыняліся вячэраць.

Мяне зьдзівіла тое, што ў сталоўцы за вячэрай былі толькі дарослыя, а дзяцей і падросткаў не было. Мне растлумачылі, што дзеці і падросткі харчуюцца у спэцыяльнай для іх сталоўцы, а другі дадаў:—„дзеці ў нас атрымоўваюць лепшую ежу за нас“.

Вячэра закончылася. Усе камунары пайшлі адпачываць, а я з загадчыкам вышаў паглядзець гаспадарку.

— За апошні год,—кажа т. Л.,—гаспадарка расьце шпаркім тэмпам. У гэтым годзе набылі радавую сеялку, жатку снапавязку, паравую малатарню, трактар, што значна палегчыла працу камунараў.

Падрыхтавалася камуна і да вясеньняй сяўбы добра ачысьціла 1500 пудоў насеньня, закупіла 600 п. рознага мінэральнага угнаеньня, зьбірала попел, своечасова адрамантавала с-г. машыны.

Не забывае камуна і вёскі. Для сялян, на камунарскіх машынах ачышчана было 2100 пуд. насеньня, абмяняна сялянам чыстасортнага насеньня 1000 пуд., у час сяўбы аказана дапамога бедняцкім гаспадаркам, мелецца на камунскім млыну дарэмна беднаце хлеб.

Культурна-бытавыя ўмовы камунараў значна вышэйшыя за сялян-вяскоўцаў. Кватэры, хоць і цеснаватыя, але добра абсталяваны і чыстыя. Маецца хата-чытальня, куды выпісваецца шмат розных газэт і часопісаў; вечарам, як для камунараў, так і для сялян, у чытальні наладжваюцца розныя гутаркі. Праводзіцца праца гурткоў, як ваенны, санітарны і інш.

Ітак, на абшарах былога маёнтку «Уса» расьце камуна, расьце новае сацыялістычнае жыцьцё.

К. Макарэвіч.

Ці патрэбны вытворчыя нарады пры калгасах?

Перад калгасамі ў сучасны момант стаіць задача дабіцца найлепшых посьпехаў па ўзьняцьцю ўраджайнасьці. Найці шляхі ўзьняцьця ўраджайнасьці ў калгасах намогуць вытворчыя нарады. Вытворчыя нарады на фабрыках і заводах ужо даўно зьяўляюцца сродкамі палепшаньня вытворчасьці працы і павялічэньня прадукцыі. Вялікую ролю яны могуць адыграць і ў вытворчым жыцьці калгасаў. Вытворчыя нарады павінны заняць адно з першых месц у падняцьці таварнасьці калгаснай прадукцыі, і таксама ў сэнсе пашырэньня калгаснага будаўніцтва.

Ці патрэбна абавязкова пры ўсіх калгасах стварыць вытворчыя нарады ці толькі ў буйных калгасах.

Існуюць дзьве думкі па гэтаму пытаньню: адны стаяць за стварэньне вытворчых нарад толькі ў калгасах буйных, другія наадварот.

Я лічу, што вытворчыя нарады трэба стварыць пры ўсіх калгасах.

Вытворчыя камісіі і нарады дапамогуць узьняць якасьць працы ў калгасах.

М. Хайкін.

ЧЫРВОНАЯ ВАРТА.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ВЫСТУПІЛА НА ФРОНТ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ. САВЕЦКАЯ ГРАМАДЗКАСЬЦЬ НА ДАПАМОГУ ДЭМАБІЛІЗАВАНЫМ АРГАНІЗАТАРАМ КАЛЕКТЫВАЎ! ТД-АВІАХІМ—НА БАРАЦЬБУ СА ШКОДНІКАМІ!

БОЛЬШ УВАГІ ЧЫРВОНААРМЕЙСКІМ КАЛГАСАМ.

(Гутарка з членам Рэвалюцыйнага Вайсковага Савету тав. С. М. Будзёным).

— Ня раз мы гаварылі пра тое, што аб Чырвонай арміі ў нас успамінаюць толькі ў дні гадавіны і парадаў. Тады гаворацца вялікія прамовы, даюцца абяцаньні. Праходзіць сьвята, наступаюць будні і на чырвонаармейца, ці адпускніка на мясцох мала зварачваюць увагі. Просьбы і скаргі чырвонаармейцаў часта разьбіраюцца па некалькі месяцаў. А між тым іменна штодзённая дапамога бяз гучных слоў, уважлівыя і чулыя адносіны да ўсіх чырвонаармейскіх запытаў і скаргаў будзе лепшым падарункам нашай Чырвонай арміі. Чырвоная армія прымае вельмі актыўны ўдзел у сацыялістычным будаўніцтве. Чырвоная армія, арганізуючы і ўтвараючы чырвонаармейскія калгасы і камуны, дае на месцы актыўных работнікаў і грамадзкіх працаўнікоў-адпускнікоў.

Зараз чырвонаармейцы -адпускнікі арганізуюць калгасы на перасяленцкіх землях. Наплыў чырвонаармейскіх заяў такі вялікі, што зямельныя органы ня могуць сёлета іх поўнасьцю задаволіць. Лік заяў прыходзіцца абмяжоўваць. А таму павінны быць самыя ўважлівыя адносіны да тых чырвонаармейцаў, якія едуць арганізоўваць калгас на перасяленцкіх землях. Гэтым мы будзем агітаваць за далейшую арганізацыю чырвонаармейскіх калгасаў.

На справе мы бачым іншае. Некаторыя зямельныя органы на мясцох такія таўстаскурыя, а чыноўнікі, што сядзяць у гэтых органах, такія бяздушныя, што могуць адбіць усякую ахвоту ў чырвонаармейцаў ісьці ў калгасы. Фактаў бюракратызму многа. Але мы спынімся толькі на некаторых з іх. Зусім нядаўна да нас прышлі байцы аднаго палка маскоўскай пралетарскай дывізіі са скаргай на маскоўскае губ. земкіраўніцтва, дзе 4 месяцы цягнулася валакіта з іх заявою.

Зараз пра справу камуны імя Рэвалюцыйнага Вайсковага Савету Саюзу, арганізаванай чырвонаармейцамі 3 стр. палка Маскоўскай Пралетарскай дывізіі. На перасяленцкіх пунктах у Хабароўску і Нікольску-Усурыйскім да хадайніцтва камуны аднесьліся вельмі няўважліва. Чыноўнікі прынялі хадайнікаў камуны, як чужакоў, хабараўскія паштовыя працаўнікі проста абураюча аднесьліся да іх—прымусілі хадайнікаў прачытаць адсылаемы імі ў Маскву ліст. Прачытаўшы гэты ліст, працаўнікі пошты яго не адаслалі па прызначэньні, бо ў ім пісалася пра мясцовых работнікаў.

У нас шмат бюракратызму ў зямельных і іншых органах. Але яшчэ ня было ніводнага паказальнага суду над бюракратамі, якія зьдзекуюцца над чырвонаармейцамі.

Возьмем гэты абураючы факт зьдзеку над камунай імя Рэвалюцыйнага Вайсковага Савету для паказальнага суду. Бюракраты і валакітчыкі, якія дыскрэдытуюць ідэю арганізацыі чырвонаармейскіх калгасаў, павінны атрымаць па заслугах.

Чырвонаармейцам павінен быць адчынен шырокі шлях да калгаснага будаўніцтва

На новыя рэйкі жыцьця.

Гэты сход быў не падобны да звычайных сходаў у арміі.

Група ў 40 таварышоў разьмясьцілася на траве; гутаркі—пра зямлю, асушэньне балот, трактары.

Зямлёю запахла.

— Там лес блізка, добры сасновы лес—гавораць адзін другому.

— Мой бацька там жыве, а я яго ў калгас з сабою вазьму,—кажа кавалерыст.

Падыходзяць працаўнікі падыву— адразу прыступаюць да вырашэньня справы.

Задаюць пытаньне:

— Будзем будаваць калгас ці ня будзем?

Але гэта пытаньне непатрэбна, бо ўжо з лютага да гэтага часу ў палкох валася праца ў даным напрамку і ўжо ў №-м палку запісаліся ў новыя і старыя калгасы 46 таварышоў.

— Ну, дык давайце абіраць хадакоў.

— Мы ўжо абгаварылі пытаньне ў палку і абралі т. Язёнака ад № палка.

Пачынаюцца выбары і ў іншых часьцях.

— Цяпер, таварышы, яшчэ раз абдумайце, каб, калі прыедуць хадакі, ужо канчаткова вырашыць, хто паедзе ў калектыў.

Яшчэ некалькі нязначных пытаньняў аб харчох і пасьведчаньнях хадаком—і сход зачыняецца.

У калгас запісаліся ня толькі сяляне-бедныя і батракі, а і рабочыя.

Новыя рэйкі жыцьця, вызначаныя дырэктывамі партыі, байцу зразумелы, і ён узяўся за справу.

С. К.

На барацьбу са шкоднікамі сельскае гаспадаркі.

Некаторыя акруговыя арганізацыі Асоавіяхіму зараз энэргічна ўзяліся за правядзеньне двухтыднёвіка барацьбы са шкоднікамі сельскай гаспадаркі, правялі значную падрыхтоўчую работу і абвясьцілі ў сябе нават ня двухтыднёвік, а месячнік. Гэтыя акругі пачалі з агітацыйнай работы Гомельскі савет наладзіў агітвагон.

Але нельга гэтым абмежавацца. Разам з растлумачэньнем спосабаў барацьбы са шкоднікамі, нашым арганізацыям на мясцох неабходна як мага больш разгарнуць практычную работу асабліва там, дзе ўжо заўважваюцца шкоднікі. Неабходна прыцягнуць да гэтага ўсе грамадзкія сілы нашых ячэек і прыняцца за работу. Аграпэрсанал усіх зямельных органаў павінен быць скарыстан на ўсе 100 проц.

Для поўнага правядзеньня практычных работ у нас не хапае сродкаў барацьбы (атруты). Магчыма, што гэты недахоп мы ня зможам запоўніць, а таму нам трэба больш налегчы на тыя сродкі барацьбы, якія могуць замяніць хімічныя сродкі. Аграпэрсанал ведае на мясцох, што трэба рабіць пры недахопе атруты. Для такой барацьбы, як зьбіраньне чарвей, акіпваньне, апыльваньне хат. сродкамі і г. д., патрабуецца, вядома, больш сілы. Але мы ўпэўнены, што гэтую сілу нашы арганізацыі знойдуць на барацьбу са шкоднікамі.

Трэба адзначыць, што, ня гледзячы на ўказаньні аб правядзеньні ў пэрыяд двухтыднёвіка таксама кампаніі па барацьбе з хатнімі паразытамі, гэты вучастак работы яшчэ не ахоплен нізавымі арганізацыямі.

Мы лічым, што барацьба з паразытамі, якія не даюць спакойна адпачыць пасьля дзённай працы, павінна заняць адпаведнае месца ў практычнай працы ячэек Асоавіяхіму.

Неабходна зьвярнуць увагу і на тое, што некаторыя акрсаветы вельмі марудна раскачваюцца за падрыхтоўкай нізавых арганізацый да двухтыднёвіка.

Кожны член Асоавіяхіму, прымаючы ўдзел у двухтыднёвіку, дапамагае ўзмацненьню сацыялістычнае дзяржавы.

С. Дрылёнак.

Падрыхтоўка да прызыву.

Кампанія прызыву і звальненьня чырвонаармейцаў праходзіць у нас найбольш арганізавана і з найвялікшым посьпехам. Кожны год у гэтай справе ў нас ёсьць усё новыя і новыя дасягненьні.

На аснове вопыту правядзеньня папярэдніх прызываў можна сказаць, што пэрыяд прызыву ў шмат якіх мясцох нашага Саюзу абарачаецца ў вайсковае сьвята, пры чым гэты пэрыяд зьяўляецца найлепшым момантам для агітацыі і прапаганды ідэй абароны Савецкага Саюзу. Прызыву павінны падлягаць усе працоўныя прызыўнога ўзросту незалежна ад тэй колькасьці, якая фактычна патрэбна для папаўненьня штатных радоў арміі. Няхай галоўная маса знаходзіцца дома і праходзіць вайсковае навучаньне па-за вайсковым парадкам, але яна павінна быць захоплена жаданьнем стаць у шэрагі Чырвонай арміі.

Гэта ўсьведамляецца ў сучасны момант працоўнымі масамі Саюзу. Шэраг народнасьцяй упарта на ўсіх канфэрэнцыях, на ўсіх зьездах дамагаюцца распаўсюджваньня на іх агульнага закону аб абавязковай вайсковай службе.

Трэба з вялікімі цяжкасьцямі ім даводзіць, што мала аднаго рашэньня іх прыцягнуць да вайсковай службы. Патрэбны падрыхтоўчыя мерапрыёмствы; неабходна падрыхтаваць грамадзкую думку, правесьці дапрызыўную падрыхтоўку, утварыць свой нацыянальны камандны склад.

Прызыў гэтага году павінен прайсьці яшчэ больш арганізавана, чымся ў мінулым годзе. Народны Камісар вайсковых і марскіх спраў зацьвердзіў новае палажэньне аб чарговым прызыве, якое будзе ўжыта замест устарэлага палажэньня, выданага ў 1926 г. Асаблівасьць новага палажэньня ў тым, што, папершае, яно складзена ў поўнай адпаведнасьці з новай рэдакцыяй закону аб вайсковай службе; па другое, яно ўводзіць спрошчаную картачную сыстэму дзелаводзтва прызыўных камісій, скарачае да мінімуму час знаходжаньня прызыўніка на зборных пунктах і справаздачнасьць па прызыву.

Новае палажэньне прадугледжвае асаблівасьці прызыву ў адлеглых мясцовасьцях—у Казакстане і Сімбірскай вайсковай акрузе. У палажэньне ўведзен новы разьдзел аб скаргах, якія паступаюць ад насельніцтва і чырвонаармейцаў. Нарэшце, гэта палажэньне значна палягчае і абавязкі самога насельніцтва ў сувязі з прызывам напрыклад: прадастаўленьне льгот без падачы заявы, выяўленьне непрацаздольнасьці сельскага насельніцтва вучастковымі дактарамі, а не ў павятовых урачэбных камісіях і г. д.

Прымаюцца, як і летась, мерапрыёмствы, каб у армію ня трапілі клясава-чужыя элемэнты. Адносна гэтага Галоўная Ўправа РСЧА і ПУР далі адпаведныя дырэктывы. Сёлета Рэваенсаветам Акруг прадстаўлена права праводзіць прызыў без жэраб'ёўкі ня толькі ў раённыя камплектаваньні тэрыторыяльных войск, а і там, дзе камплектуюцца кадры.

Дзе-ж нам атрымаць?

Сёлета каапэрацыйныя крамы ў лягеры «Чырвонае Урочышча» куды горш працуюць, чым ў мінулым годзе.

Асабліва дрэнна працуе крама ў раёне № стр. палка імя рабочых МК чыгункі.

Крама павінна быць адчынена раніцой ад 6 да 9 гадзін, ад 12 да 15 гадз. удзень і ўвечары ад 7 да 9 гадз.; такім чынам, крама павінна працаваць 8 гадзін. Але крама часта адчыняецца не ў паказаныя тэрміны і са спазьненьнем, а калі адчыніцца крама, дык каапэратары толькі бяруцца за раскладку тавараў, а людзям трэба чакаць.

Сем'і камскладу зусім дрэнна абслугоўваюцца каапэрацыяй. Ужо месяц, як няма ні круп, ні мукі, ні інш., што неабходна сямейным.

Я. Бароўскі.

Чарговыя задачы ў пабудове вопытнай сельска-гаспадарчай справы ў БССР.

РСФСР узьнята пытаньне аб скліканьні ў канцы гэтага году зьезду па вопытнай сельска-гаспадарчай справе. На такіх зьездах звычайна праводзіцца вынік дасягненьняў вызначаюцца вехі далейшага шляху—намячаецца, што і якім спосабам павінна быць дасягнута ў далейшым.

Натуральна ўзьнікае пытаньне: з якім матар'ялам зьявяцца на гэты зьезд прадстаўнікі БССР? Падумаць і пагаварыць аб гэтым ня шкодзіла-б загадзя.

Пачатак вопытнай сельска-гаспадарчай справе быў пакладзен у БССР яшчэ ў 1840 годзе на вопытных палях Горацкага Земляробчага Інстытуту; каля 1863 году яна была задушана царскім урадам; адрадзілася зноў толькі пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі. У 1919 годзе адчынілася Магілёўская станцыя лекавых расьлін, у 1920 годзе—Горацкая С.-Г. Вопытная Станцыя і г. д.—і, нарэшце, у 1927 годзе адчыніўся Беларускі Навукова-Дасьледчы Інстытут імя Леніна.

Вопытныя ўстановы не арганізуюцца ў год-два; для належнай іх арганізацыі трэба шмат часу, бо сучасны пэрыяд разьвіцьця вопытнай справы ў значнай ступені зьяўляецца пэрыядам арганізацыйным. Важнейшым пытаньнем для сучаснага моманту зьяўляецца пытаньне аб прынцыпах, якія кладуцца ў аснову будаўніцтва, бо імі на шмат гадоў будзе вызначацца ўсё далейшае разьвіцьцё вопытнай сельска-гаспадарчай справы.

І вось, па гэтым важнейшым пытаньні ў работнікаў вопытнай справы ў БССР аднагалоснасьці, бадай, і няма: сучаснае становішча вопытнай справы і будаўніцтва ў БССР імі ацэньваецца парозламу.

Згодна дакладу дырэктара Беларускага Навукова-Дасьледчага Інстытуту Гарэцкага на аграпамічным зьезьдзе, у БССР ёсьць с.-г. вопытныя станцыі 2-х тыпаў: раённыя с.-г. станцыі, якія знаходзяцца ў веданьні НКЗ (Горацкая Вопытная Станцыя, Турская і інш.) і станцыі спэцыяльнага прызначэньня, якія знаходзяцца ў веданьні БНДІ (вопытная станцыя сьвінагадоўлі, бульбяная). У такім-жа становішчы мяркуецца захаваць гэту справу і ў далейшым; напрыклад, у брашуры т. Гарэцкага „Дасьледчая справа па сельскай і лясной гаспадарцы БССР“— мы чытаем: «Арганізацыйна пры поўнай пабудове ўсёй сыстэмы дасьледчай справы БССР за НКЗ засталіся-б усе раённыя дасьледчыя станцыі і частка спэцыяльных з навукова-практычнымі заданьнямі; НДІ, як самастойная навукова-дасьледчая вышэйшая ўстанова па сельскай і лясной гаспадарцы БССР, меў бы вельмі моцны аўтарытэтны навуковы цэнтр у Менску і частку спэцыяльных навукова-дасьледчых установ на пэрыфэрыі». Дакладчык, як відаць здаволен паказанай схэмай, — недахопы сучаснага становішча вопытных установ, пералічаныя ім далей (запазычанасьць, недастатковасьць пэрсаналу, будынкаў і інш.) зьяўляюцца вынікам цяжкіх эканамічных умоў перажываемага моманту і таму маюць часовы характар. Іншых недахопаў ён ня бачыць. Між тым схэма гэта выклікае два істотныя пярэчаньні: БНДІ сапраўды мае магутны навуковы цэнтр у Менску, што і дае яму магчымасьць правільна кіраваць сваімі спэцыяльнымі станцыямі. Але ці ёсьць гэткі цэнтр у НКЗ для яго станцый? Хто кіруе раённымі вопытнымі станцыямі? З 1925 году гэтымі станцыямі кіравала Навуковае Бюро Інбелкульту; яно кантралявала пляны вопытна-дасьледчай работы і пагоджвала гэтыя пляны паміж сабой, зараз-жа, пасьля адчыненьня БНДІ, ня будзе памылкаю сказаць, што імі ніхто ня кіруе. Што гэта сапраўды так, можна паказаць на рабоце той-жа Горацкай Сел.-Гасп. Вопытнай Станцыі, якой так часта зараз надае ўвагу наш друк. У адносіне НКЗ за № 13408 па пытаньні аб складаньні бюджэту на наступны 1929-30 год мы чытаем: «Кантрольныя лічбы выдаткаў (разам з фондам зарплаты) вызначаны на станцыі—88.000 руб. і па Аддзелу Сэлекцыі—66.855 руб.». Мы думалі да гэтага часу, што Аддзел Сэлекцыі зьяўляецца часткаю Станцыі, а аказваецца, што гэта ня зусім так; чаму гэты аддзел выдзяляецца паміж іншых, чаму сума для яго браніруецца НКЗ,—Савету Вопытнай Станцыі, якому юрыдычна належыць бліжэйшае кіраўніцтва ёю,—невядома. Далей, пры Станцыі з гэтага году мяркуецца адчыніць новы аддзел—Аддзел Агульнай Зоотэхнікі. Загадчык Вопытнай Станцыяй вызначыў на яго кантрольную лічбу 15.000 руб.—такую-ж лічбу, як і на існуючы ўжо 7 год Аддзел Прыватнай Зоотэхнікі. Чаму новаарганізуемы аддзел прыраўніваецца па водпуску сродкаў да аддзелу, у якога ёсьць ужо ня толькі лябараторнае абсталяваньне, але нават і частка вопытных жывёл— нікому невядома. Але, галоўнае, нікому невядома, якія задачы ставяцца НКЗ новаадчыняемаму Аддзелу Зоотэхнікі, і чым гэтыя задачы павінны адрозьнівацца ад задач Аддзелу Прыватнай Зоотэхнікі, які ўжо працуе. І цікава, што ні загадчык Станцыі, ні Савет Станцыі, ні НКЗ пытаньня аб мэтавай устаноўцы ці аб задачах аддзелу нават і ня ставяць. Няўжо гэта завецца кіраўніцтвам? грошы на станцыю трацяцца вялікія—154.855 руб.

Схэма вопытных с.-г установ, пададзеная тав. Гарэцкім, проста дзівіць адсутнасьцю ў ёй нават і ўспаміну аб вопытных установах катэдраў Сел.-Гасп. Акадэміі і Вэтінстытуту. Пра Акадэмію ў брашуры тав. Гарэцкага ўспамінаецца толькі мімаходам. Ён гаворыць: „У сэнсе палепшаньня якасьці навукова-дасьледчай працы, неабходна: 1) забясьпечыць дасьледчыя ўстановы неабходнымі зямельнымі плошчамі, гэта асабліва датычыцца Беларускай Сельска-Гаспадарчай Акадэміі“... Калі-б ня гэтыя два радкі, дык прыватны чытач кнігі— «Дасьледчая справа па сельскай і лясной гаспадарцы БССР»— нават і не западозрыў-бы, што ў БССР існуе Сельска-Гаспадарчая Акадэмія... З такою роляй у вопытнай сел.-гасп. справе, якая адводзіцца с.-г. Акадэміі, наўрад ці могуць згадзіцца работнікі Акадэміі. Не ўвязваецца гэта і з доляй іх удзелу ў арганізацыі самога БНДІ. У справаздачы яго—„Першы год працы“—на стар. 10 пералічаны асобы, якім было даручана складаньне пяцігодовага пэрспэктыўнага пляну работ ДНДІ. З 15 памянёных у гэтым сьпісе асоб 13 зьяўляюцца прафэсарамі БДА. Нялішне адзначыць, што тады, у першы год працы, кіраўнікі БНДІ памяталі яшчэ аб Акадэміі і Вэтінстытуце. На стар. 21 памянёнай справаздачы мы чытаем: «Апрача дасьледчых станцый, навукова-дасьледчая праца вядзецца на Беларусі вышэйшымі навучальнымі ўстановамі. Зьвязаць іх працу з агульным плянам дасьледчай дзейнасьці па сельскай і лясной гаспадарцы Беларусі інстытут лічыць першачарговым абавязкам. Па просьбе БНДІ, БДА і БД Вэтінстытут складаюць пэрспэктыўныя пляны навукова-дасьледчае працы сваіх катэдраў і дасьледчых установ. Інстытут запраэктаваў склікаць спэцыяльныя нарады для пагоджаньня плянаў БДА і БДВІ з агульным пэрспэктыўным плянам на Беларусі. Вышэйшыя навучальныя ўстановы павінны і ў умовах Беларусі стаць тым асяродкам навуковай працы і тэарэтычнага і рашаючага характару, якім яны зьяўляюцца ў замежных краінах». Так пісалася ў 1927 годзе, а ў 1929 г. у брашуры „Аб дасьледчай працы“ С.-Г. Акадэміі з 40 старонак тэксту аддаецца толькі дзьве старонкі, а Вэтінстытуту нават і гэтага не аддаецца... За апошнія тры гады С.-Г. Акадэміяй выдана 8 тамоў „Запісак Беларускай Сельска-Гаспадарчай Акадэміі», уключаючых 140 друкаваных лістоў. Але вось зараз, перад Усесаюзным зьездам па вопытнай справе, спэцыяльная нарада, аб якой гаворыцца ў паказанай справаздачы, была-б вельмі нялішняй. На ёй можна было-б паставіць і вырашыць цэлы шэраг важных для вопытнай справы пытаньняў, напрыклад, хто павінен кіраваць работай раённых вопытных станцый НКЗ; хто разьмяркоўвае паміж асобных станцый грашовыя сродкі, якімі вызначаецца і размер работ розных аддзелаў; хто зьяўляецца адказным за работу станцыі ў цэлым; як арганізаваць вопытную работу с.-г. катэдраў Акадэміі і Вэтінстытуту. Зараз катэдры могуць працаваць здавальняюча толькі ў тым выпадку, калі іх загадчыкі знойдуць падтрыманьне з боку НКЗ і БНДІ. Аднак, было-б лепш, каб можна было абыйсьціся бяз іх. Наколькі шкодна адбіваецца на вопытнай працы акадэміі не залежнасьць ад БНДІ і НКЗ, можна бачыць з нядаўняй пастановы БНДІ аб пераносе Цэнтральнай Лясной Станцыі ў Менск. Водлуг думкі некаторых вельмі аўтарытэтных спэцыялістыстаў лясной справы карысьць ад такога пераносу вельмі няпэўная, а шкода для працы акадэміі—бясспрэчная. Ня шкодзіла-б спачатку пытаньне аб гэтым усебакова абмеркаваць. Наогул, [illegible] было-б упарадкаваць і спрасьціць той складаны пераплёт узаемаадносін паміж БДА, БНДІ і НКЗ, які існуе ў сучасны момант, бо ён наўрад ці спрыяе вопытна-дасьледчай працы. Для тлумачэньня падамо хоць-бы арганізацыю абсьледаваньня жывёлагадоўлі БССР. Работа абсьледваньня і апрацоўка матар'ялу на 90 пр. вялася і вядзецца сіламі акадэміі на сродкі НКЗ,—рэгіструецца-ж гэта работа па БНДІ. Зразумела, ня варта ўзьнімаць пытаньне, па якой установе рэгістраваць работу (для справы гэта ня мае значэньня), але пытаньне аб тым, ці патрэбна лішняя інстанцыя паміж НКЗ і катэдрай акадэміі— узьняць нялішне. Зараз, калі праца С.-Г. Акадэміі вельмі пашыраецца,— запрашаюцца каля 20 навуковых працаўнікоў па розных катэдрах, адпушчаны вялікія сродкі на будаўніцтва, узьняць пытаньне аб сур'ёзнай, паважнай арганізацыі вопытнай працы пры акадэміі—неабходна.

Пытаньняў адносна вопытнай справы БССР набярэцца нямала, а таму абмеркаваць іх у друку ці на спэцыяльнай нарадзе было-б вельмі пажадана.

А. Пелехаў.

Пэрспэктывы разьвіцьця садоўніцтва ў БССР.

У КАНЦЫ 5-ЦІГОДКІ Ў БССР БУДЗЕ 54.000 ГЭКТ. САДОЎ,—НАШЫ ПРАМЫСЛОВЫЯ ПРАДПРЫЕМСТВЫ БУДУЦЬ ПЕРАПРАЦОЎВАЦЬ ДА 1.200.000 П. САДАВІНЫ Ў ГОД

На тэрыторыі БССР знаходзіцца 27.000 гэкт. садоў. Галоўную масу дрэў—прыблізна да 75 проц.—складаюць яблыні; грушы займаюць 9 проц., рэшта—вішні і сьлівы. Першае месца сярод яблынь—да 65%—займае антонаўка: сярод ігруш пераважнае месца займаюць сапежанкі, бэры слуцкія. Асноўную групу ў садовай гаспадарцы складаюць сады ва ўзросьце ад 20-ці да 45 год (60 проц.), 30 проц. вышэй 45-ці і 10 проц.—дрэвы да 20 год.

Самымі садаводнымі раёнамі зьяўляюцца акругі—Гомельская, Бабруйская, Магілеўская і Віцебская. Сады ў гэтых акругах разьмеркаваны ўздоўж Заходняй чыгункі (Менск—Бахмач), уздоўж чыгункі Жлобін—Магілеў і ў вадазборы рэк Дняпра і Сожу.

Па сваіх кліматычных і фізычных умовах БССР зьяўляецца спрыяючым месцам для пашырэньня прамысловага садоўніцтва. Урад БССР робіць захады да разьвіцьця гэтай карыснай галіны гаспадаркі. У працягу 5-цігодкі плян садоў у БССР павінен павялічыцца ўдвойчы, г. зн. да 54.000 гэкт. Работа па пасадцы новых садоў пачынаюцца з гэтага году. Сёлета мае быць засаджана садовымі шчэпамі 2450 гэкт., на лета намечана засадзіць—5620 гэкт., у 1931 г. таксама 5620 гэкт., у 1932 г. 6240 гэкт., у 1933 г. 7070 гэкт., а ўсяго—27.000 гэкт. Сады будуць арганізоўвацца ў саўгасах, калгасах і пасёлках (апошнія пераважна групавыя), прычым таварнага напрамку. Пры арганізацыі новых садоў будзе зварачвацца ўвага на тое, каб яны канцэнтраваліся гнёздавым спосабам, і ў раёнах з больш спрыяючымі эканамічнымі ўмовамі будуць утвораны буйныя масывы. Па ўсіх новых садох будуць разводзіцца гатункі найбольш устойлівыя, прыстасаваныя да мясцовых умоў. З зімовых сартоў яблык у межах БССР будуць разводзіцца антонаўка-камянічка, бабушкіна, штэкельская чырвоная, ранэт французскі шэры ды інш., з летніх—штрэйфлінг і шэрынка.

З груш будзе аддавацца перавага бэры слуцкай і лясной-прыгожай.

Для забясьпечаньня садоў шчэпамі зараз існуе 50 садовых гадавальнікаў на плошчы ў 398 гэкт. у працягу 2-х наступных гадоў плян гадавальнікаў будзе давeдзен да 430 гэкт, з агульнай прадукцыяй да 1.200.000 шчэпаў у год.

Для пераапрацоўкі садавіны арганізуецца цэлы шэраг прамысловых прадпрыёмстваў. Зараз мы ўжо маем для гэтага буйныя заводы і цэлы шэраг менш дробных прадпрыёмстваў—вінаробак і сушылак. Апроч гэтага, сёлета будуецца ў Гомелі буйны завод, на якім будуць выпрацоўвацца фруктовыя віна і інш.; у в. Парэчкі, Гомельскай акругі. будуецца ягадны завод, у Воршы—вінны. Распрацоўваюцца праэкты пабудовы магутных фруктовых заводаў у Бабруйску, Магілёве, Віцебску.

У канцы 5-цігодкі ў БССР мае быць 17 буйных прадпрыёмстваў для пераапрацоўкі садавіны і гародніны і да 100 дробных прадпрыёмстваў. На ўсіх гэтых прадпрыёмствах будзе пераапрацоўвацца да 15 проц. усёй валавай прадукцыі нашых садоў, што дае прыблізна да 1.200.000 п.

Прымаюцца захады да пашырэньня прамысловага гародніцтва. Адным з першых мерапрыёмстваў у гэтай галіне зьяўляецца пашырэньне насеанаводзтва гародных расьлін. Гэта справа будзе гортвацца ў 6-ці садова-гародных [illegible], якія будуць выпускаць штогод да 1800—2000 пудоў рознага гароднага насеньня.

У Цэнтральнай Камісіі Дапамогі Дзецям.

Усебеларуская нарада па барацьбе з бяспрытульнасьцю.

Цэнтральная Камісія Дапамогі Дзецям пастанавіла склікаць 25 чэрвеня Усебеларускую нараду па барацьбе з дзіцячай бяспрытульнасьцю. У нарадзе прымуць удзел прадстаўнікі дзіцячых установаў, Акруговых Камісій Дапамогі Дзецям і т-ва „Прыхільнік Дзяцей“ — усяго каля 80 чалавек. Нарада абгаворыць даклад Цэнтральнай Камісіі аб выніках працы ў галіне барацьбы з дзіцячай бяспрытульнасьцю за апошнія 3 гады. Абгаворыць нарада таксама даклад НКА аб становішчы дзіцячых дамоў і шэраг іншых пытаньняў.

400 руб. на арганізацыю дзіцячых ясьляў у вёсцы.

Цэнтральная Камісія адпусьціла 400 р. на арганізацыю дзіцячых ясьляў пры Траскоўскім сельсавеце.

Кіно-фільм «Кветкі з бур'яну».

Белдзяржкіно выдае кіно-фільм на тэму аб дзіцячай бяспрытульнасьці—„Кветкі з бур'яну“. Гэта пытаньне абгаварвалася на апошнім пасяджэньні Ц. К. Дапамогі Дзецям; выданьне фільму прызнана мэтазгодным і карысным.

3.000 руб. на арганізацыю майстэрняў.

Цэнтральная Камісія Дапамогі Дзецям адпусьціла 3.000 руб. на арганізацыю майстэрняў пры Барысаўскім рэфматорыуме. Апрача таго, Цэнтральная Камісія задаволіла просьбу выхаванцаў рэфматорыуму і адпусьціла 120 руб. на ўпарадкаваньне кіно у рэфматорыуме.

ХРОНІКА.

У калегіі Наркамзему.

Больш рашучасьці ў правядзеньні вапнаваньня.

[illegible]

Калі 20.000 дзяцей батракоў і беднякоў атрымалі дапамогу

[illegible]

Спаборніцтва паміж піянэрскімі арганізацыямі.

[illegible]

Выхад піянэраў у лягеры.

[illegible]

Аб выданьні латыскай газэты.

[illegible] днёвай латыскай сялянскай газэты. У сувязі з тым, што большасьць латыскага насельніцтва знаходзіцца ў БССР, а сялянская латыская газэта выдаецца ў Маскве, прызнана мэтазгодным узьняць пытаньне перад адпаведнымі арганізацыямі аб тым, каб газэта выдавалася ў БССР.

Канфэрэнцыя працаўнікоў дашкольных установаў Меншчыны.

[illegible]

Удзел БДМ у арганізацыі аддзелу юдаікі.

Цэнтральны Савет Усесаюзнага т-ва бязбожнікаў зьвярнуўся ў Беларускі Дзяржаўны Музэй з просьбай выдзеліць адпаведныя экспанаты для арганізацыі ў Музэі антырэлігійнага аддзелу юдаікі.

Яўрэйскі аддзел БДМ згадзіўся сваімі экспанатамі прыняць удзел у арганізацыі гэтага аддзелу.

Водпуск т. Чарвякову.

Згодна пастановы прэзыдыуму ЦВК БССР т. А. Г. Чарвякову дазволен 6-ці тыднёвы водпуск.

Выкананьне абавязкаў старшыні ЦВК БССР на час водпуску т. Чарвякова ўскладзена на т. А. І. Хацкевіча.

Пабудова узорнага дзіцячага дому.

У выкананьне пастановы Юбілейнай Сэсіі ЦВК БССР, прэзыдыум ЦВК пастанавіў распачаць у 1930 г. пабудову узорнага дзіцячага дому, з тым, каб скончыць яго ў 1931 г. Месцам пабудовы дому вызначаны г. Магілеў.

Дом разьлічан на 400 дзяцей. Арганізацыйная праца па пабудове дому ўскладаецца на Наркамасьветы БССР. Палову сродкаў па пабудову дому адпусьціць Цэнтральная Камісія Дапамогі Дзецям, а другую палову сродкаў прэзыдыум ЦВК даручыў СНК прадугледзіць па бюджэту.

На будаўніцтве трамваю.

Прэзыдыум Гарсавету запрапанаваў Эльводу ды інш. арганізацыям, якія праводзяць вадаправодныя і інш. земляныя работы на Савецкай вул., скончыць іх не пазьней 1-га ліпеня. Пасьля гэтага тэрміну на савецкай вуліцы пачнецца ўкладка трамвайных рэк.

Абраньне членаў-карэспандэнтаў БАН.

Акадэмічная рада БАН абрала членамі-карэспандэнтамі наступных навуковых працаўнікоў: па справе каапэрацыі і калектывізацыі—праф. Камуністычнай Акадэміі (Масква) Лазаві; па саматужных промыслах—проф. Рыбнікава (Ленінград).

Аб пабудове клюбу будаўнікоў.

Прэзыдыум акрсавету дазволіў адвесьці месца пад пабудову клюбу будаўнікоў на вучастку, дзе зараз знаходзіцца летні сад будаўнікоў. Саюз будаўнікоў павінен за свой кошт перанесьці 1 складсьці ў іншым месцы тыя будынкі, якія зараз знаходзяцца на вучастку саду.

Пра карыстаньне гарадзкім садам.

Прэзыдыум Менскага гарсавету выпрацаваў парадак карыстаньня гарадзкім садам. У аснову карыстаньня садам пакладзена платнасьць. Культаддзелу ЦСПСБ даручана выпрацаваць праэкт ставак. Некаторыя дні ў тыдні садам будуць карыстацца дармова. Апроч гэтага, для агульнага карыстаньня сад можа быць адчынены ад 6 г. раніцы да 6 г. вечара.

Апавяшчэньні.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

— У сераду, 19-VI, роўна а 7 гадзіне ўвечары адбудзецца сход тэх. працаўнікоў саюзу працасьветы з наступным парадкам дню:

1. Даклад аб 5-ці гадовым пляне разьвіцьця народнай гаспадаркі.
2. Выбары 3-х экскурсантаў для паездкі ў далёкія экскурсіі.

Яўка ўсіх абавязкова.

— Сёньня, 18-VI, замест чарговага сходу ячэйкі КП(б)Б Працасьветы будуць працаваць гурткі па распрацоўцы пастаноў XII Зьезду КПБ. Пачатак а 7 гадзіне увечары. Яўка абавязкова.

Паштовая скрынка.

М. Ваш допіс „Клясавы вораг пад шыльдай настаўніка“ пераслалі ў Менскую акр. пракуратуру.

Зоркаму. Мсьціслаўль. Допіс „Каму даручана выхаваньне дзяцей“ пераслалі ў Аршанскую акруговую інспэктуру нар. асьветы.

СПРАВАЧНЫ АДДЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 18 ЧЭРВЕНЯ 1929 г.

	Пакуп.	Прад.
1-я 6 проц. залат. выйгр. пазыка	4.81	—
2-я 6 проц. залат. выгр. паз.	5.0	—
Бяспроц. залат. выйгр. пазыка 1926 г.	124 7	126 75
10 проц. дзярж. выйгр. пазыка 1927 г.	25.95	26.05
6 проц. дзярж. выйгрыш. пазыка індустр.	25.39	25.49
3-я сялянск. выйгр. пазыка 1927 г.	5.0	—
12 проц. дзярж. унутр. пазыка 1927 г.	100.55	—
2-я 6 проц. паз. проц. вып.	26.51	26.67
Пазыка Індустр. бяспр.	25.81	25.91
11 проц. дзярж. унутр. паз. 1928 г.	103.2	103.30
Дзярж. пазыка 29 г.	101.9	102.30

Час. вык. аб. адказн. рэдактара П. ШАСТАЎ.

Тэатр—кіно—цырк

ТЭАТР «ПРАФІНТЭРН»

Гастролі Ленінградзкага „Красного Театра“

Аўторак, 18 чэрвеня

„Холщевые штаны“.

Камэдыя ў 4 дзеях

Цырк.

АЎТОРАК, 18 ЧЭРВЕНЯ

Выключная ў сэзоне праграма

З УДЗЕЛАМ

НОВА ПРЫБЫЎШЫХ ГАСТРАЛЁРАЎ

З прычыны грандыёзнай праграмы пачатак роўна а 9 гадз. увечары.

Па заяўках фабкомаў і мясцкомаў—скідка.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА»

Сёньня і штодня мастацкі баявік

„КАЛАМУТА“.

Пачатак а 8 гадзіне.

КІНО-САД «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» Савецкая № 71.

З АЎТОРКА, 18 ЧЭРВЕНЯ.

Вялікі мастацкі —) баявік (— **„ХРОМОЙ БАРИН“.**

Штодня 2 сэансы.

Пачатак 1-га— 9 гадз. 2-га—10 г. 30 хв.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».

З аўторка, 18 чэрвеня

ГРАНДЫЁЗНЫ МАСТАЦКІ БАЯВІК

„ЛАВІНА“.

Аповесьць у 7 частках. Пачатак а 8 гадзіне.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ

Мастацкі гістарычны фільм

„Пэрл Семірамiды“.

Драма ў 7 частках.)—(Пачатак а 7 з пал. гадз.

ВЫШЛА З ДРУКУ,
РАССЫЛАЕЦЦА ПАДПІСЧЫКАМ І ПАСТУПІЛА Ў ПРОДАЖ

ПЯТАЯ (за май месяц) КНІГА **„ПОЛЫМЯ“** ЗА 1929 г.

БЕЛАРУСКАЯ ШТОМЕСЯЧНАЯ ЧАСОПІСЬ ЛІТАРАТУРЫ, ПАЛІТЫКІ, ЭКАНОМІКІ, ГІСТОРЫІ, КРЫТЫКІ

ПАД РЭДАКЦЫЯЙ З. ЖЫЛУНОВІЧА (адказны рэдактар), ЯНКІ КУПАЛЫ, А. НЕКРАШЭВІЧА, І. ШЫПІЛЫ, М. ЧАРОТА.

ЗЬМЕСТ: **Васіль Каваль.** Сіняя восень—*Апавяданьне*; **Васіль Сташэўскі.** Архангелы з крэсаў—*П'еса*; **Гєрман Кесэр.** Радца пасольства Леопольд (з дзеньніка доктара); **Якуб Колас.** На шляхох волі—*Поэма* (працяг); **Валеры Маракоў.** Мая поэма (канец); **Г. Гарэцкі.** Нацыянальныя асаблівасьці насельніцтва БССР і беларускага насельніцтва СССР паводле перапісу 1926 г.; **А. Цвікевіч.** Характарыстыка становішча Беларусі ў 80-90 гадох; **М. Равіч-Чэркаскі.** Нацыянальнае і каляніяльнае пытаньне ў ленінізме; **Цішка Гартны.** Дваццаць гадоў назад (*успаміны з мінулага*); **М. Быкавец.** Інстытут Тараса Шэўчэнкі; Кнігапіс—**С. Л., А. Вазьнясенскі, Смаляціч**; Хроніка беларускага культурнага жыцьця; Хроніка культурнага жыцьця РСФСР; Хроніка ўкраінскага культурнага жыцьця. Хроніка культурнага жыцьця замежных краін.

Прымаецца падпіска на часопісь „ПОЛЫМЯ“ на другую палову 1929 году.

Гадавыя падпісчыкі на часопісь „ПОЛЫМЯ“ атрымліваюць па падпісных квітках, пры пакупцы мастацкай і палітычнай літаратуры выданьняў БДВ у ўласных кнігарнях БДВ ільготы на агульную суму да 30 р.—скідку ў 25 проц., а поўгадавыя на суму да 20 р.—скідку—15 проц.

Акрамя таго, падпісчыкам на „ПОЛЫМЯ“ на 1929 г. даецца растэрмінаваньне з уплатаю гадавым: пры падпісцы—5 р. да 1-га ліпеня—4 р. і да 1-га кастрычніка—3 р. Поўгадавым падпісчыкам: пры падпісцы—4 р. і да 1 чэрвеня—2 р. 50 к.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА:

На год	12 р. — к.	На 3 месяцы	3 р. 25 к.
„ 6 месяцаў	6 р. 50 к.	Цана асоб. нум.	1 р. 25 к.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: у бюро падпіскі „Кніга Поштай“ (Менск, пляц Волі, 5, ва двары) у рэдакцыі часопісі „Полымя“ (Менск, Савецкая, 63, Белдзяржвыдавецтва), у цэнтральнай кнігарні БДВ (Менск, рог Ленінскай і Савецкай), ва ўсіх акруговых аддзяленьнях БДВ, у аддзеле падпіскі Беларускага аддзяленьня ГІЗ'а РСФСР (Менск, Савецкая, 54) і яго агентурай па акругах і раёнах, ва ўсіх паштова-тэлеграфных канторах і аддзяленьнях, у беларускім аддзяленьні выдавецтва „Известия ЦИК“ і „Правда“ (Менск, Савецкая, 61) і яго пададдзяленьнямі (Гомель; Савецкая, 17; Віцебск, Ленінская, 11), а таксама і контрагентамі (Бабруйск, Магілеў, Жлобін), у канторы газэты „Беларуская Вёска“ (Менск, Савецкая, 63) і яе ўпаўнаважан. і селькорамі ва ўсіх раёнах БССР.

УНАЧЫ з 13 НА 14 ЧЭРВЕНЯ г. г. з памяшканьня МАГІЛЕЎСКАГА АКРУГОВАГА КІРАЎНІЦТВА п.-КАЛЕКТЫВАЎ—МАГІЛЕЎ-БЕЛАРУСКІ—УКРАДЗЕНЫ ВЭКСАЛІ,

яны маюць на аднэй старонцы штампы кіраўніцтва, на якіх пастаўлены №№ кіраўніцтва; вэксалі выдадзены загадампа Магілеўскаму Акруговаму Кіраўніцтву п.-калектываў ніжэйпаказаным вэксалётрымацелям:

з плацяжом у г. Магілеве.	№ 753 Кіраўн. Магіл. Маст. Прадпр., тэрм. пл.	5-IX-29 г. на суму руб.	300
	№ 754 яго-ж	12-IX-29 г.	300
	№ 762 Жыльл. Будаўн. Каап. Т-ва Чыр. Буд.	5-IX-29 г.	200
	№ 763 яго-ж	6-IX-29 г.	200
	№ 765 яго-ж	10-IX-29 г.	500
	№ 766 яго-ж	12-IX-29 г.	100
	№ 775 Магіл. Цэнтр. Раб. Каапэрат.	7-VIII-29 г.	700
	№ 776 яго-ж	8-VIII-29 г.	700
	№ 781 Жыльл. Будаўн. Каап. Т-ва Чыр. Друк. Дер.	7-IX-29 г.	300
	№ 782 яго-ж	7-IX-29 г.	200
	№ 783 яго-ж	12-IX-29 г.	500
	№ 784 Магіл. Цэнтр. Раб. Каап.	12-IX-29 г.	3.000
	№ 785 яго-ж	14-IX-29 г.	355 р. 85 к.
	№ 786 яго-ж	14-IX-29 г.	3.000
	№ 788 Усерас. Скуран. Сындык. з плац. у г. Маскве	8-IX-29 г.	500
	№ 792 Раслаўльск. Цэнтр. Раб. Каап. з плац. у г. Раслаўлі	15-VIII-29 г.	1.000
	№ 793 яго-ж	15-VIII-29 г.	548
	№ 794 Сібгандлю з плац. у г. Маскве	30-VII-29 г.	521
з плацяж. у г. Магілеве.	№ 795 яго-ж	30-VII-29 г.	1.000
	№ 690 Магіл. Акр. Вык. К-т жыра-кіраўн. п/к-ваў	20-VIII-29 г.	1.000
	№ 691 яго-ж таксама	20-VIII-29 г.	1.000
	№ 692 яго-ж	20-VIII-29 г.	1.000
	№ 715 Арцелі Мэт. Водоснабж. жыра-кіраўн. п/калект.	29-VI-29 г.	400
	№ 719 Магіл. Цэнтр. Раб. Каап. жыра-кіраўн. п/калект.	29-VII-29 г.	1.000
	№ 721 Магіл. Цэнтр. Раб. Каап. жыра-кіраўн. п-калект.	16-VII-29 г.	359 р. 70 к.
	№ 722 Магіл. Цэнтр. Рабоч. Каап. тэрм. пл. жыра кіраўн. п-кал.	31-VII-29 г. на суму	1.000 руб.
	№ 723	31-VII-29 г.	229
	№ 716 Жыльл. Будаўн. Каап. Т-ва Чырв. Будаўн. жыра-кіраўн. п-кал.	23-VII-29 г.	54 р. 92 к.
	№ 777 Віцеб. Патрэб. Саюза жыра-кір. пр-кал. з плац. у Віцебску	6-VIII-29 г.	206 р. 47 к.
	№ 778	6-VIII-29 г.	4.000 р. —
	№ 791 Уральск. Вобл. Саюза Спажыв. Т-ваў загаду Белпайгандлю жыра апошн. з плац. у г. Свярдлоўску	23-VIII-29 г.	796 р. 23 к.

Усе паказаныя вэксалі просім лічыць несапраўднымі. Просім усе банкі і іншыя ўстановы пры прад'яўленьні паказаных вэксалёў затрымліваць гэткія, а таксама прад'явіцеляў, паведаміўшы аб гэтым нас і Магілеўскі Крымвышук.

Начальнік Кіраўніцтва П-К СМЕТКІНСОН. Сэкратар БРУК.

У Гомельскі Загс наступіла заява ад грам. ФІЛІПАВА А. В. аб зьмене прозьвішча яго сыну Уладзіміру з прозьвішча „Кулікаў“ на прозьвішча „ФІЛІПАЎ“. Асоб, якія маюць пратэсты супроць зьмены гэтага прозьвішча, просьба паведаміць аб гэтым Гомельскі Загс, паказаўшы сваё імя, імя па бацьку і месца жыцьця.

ЗГУБЛЕНЫ.

Паявая кніжка № 194-1989 Астапенка Л., выд. Лядиянскім спажыв. т-вам, кв. № 335 п.

Пасьведчаньне асобы Валовіча С. Я., выд. 1-й дзяржаўнай друкарні, кв. № 780.

Паявая кніжка № 283-1215 Гарбацэнкава Е., выд. Лядиянскім спаж. т-вам, кв. № 335 п.

Паявая кніжка № 843-1122 Еланава А., выд. Лядиянскім спажыв. т-вам, кв. № 335 п.

ЗАКЛЮЧНЫ БАЛЯНС

Беларускага дзяржаўнага трэсту мэталёапрацоўваючай прамысловасьці „БЕЛМЭТАЛЁТРЭСТ“

На 1-е кастрычніка 1928 году

АКТЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	СУМА: Прыватная	СУМА: Агульная
I. Маемасьць		
1. Будынкі і пабудовы	2084713—32	
2. Абсталяваньне, машыны і інструманты	1611112—35	
3. Гаспадарчы інвэнтар	116185—98	
4. Транспарт	11984—48	3823996—13
II. Запаснае абсталяваньне		150993—53
III. Нескончаныя пабудовы і капітальн. рамонты		825477—04
IV. Матар'ялы:		
1. Грунтоўныя	1152869—98	
2. Паліва	81577—43	
3. Дапаможныя	409932—37	
4. Рамонтна-будаўнічыя	38437—85	
5. У дарозе	29709—91	
6. Інструманты і рамяні ў ужываньні	193399—24	1905926—78
V. Незаканчаныя загатоўкі		72656—98
VI. Незакончаная вытворчасьць		815068—86
VII. Паўфабрыкаты		61448—70
VIII. Гатовыя вырабы		709397—28
IX. Грашовыя сродкі (каса і бяг. рах.)		22595—55
X. Каштоўныя паперы		20757—62
XI. Паі і акцыі:		88482—20
XII. Уклады:		
1. Уклады на жылбудаўн.	15717—58	
„ ў БДК	12739—86	28457—44
XIII. Вэксалі і дакуманты:		
1. Вэксалі атрыманыя	74711—14	
2. „ на інкасо	2971—23	
3. „ пратэставаныя	12093—76	
4. „ вучлёныя	2598379—32	
5. „ бляикіраваныя	68978—85	
6. Дакуманты да атрыманьня	1794—69	2758928—99
XIV. Падсправаздачныя сумы		84375—21
XV. Дэбіторы:		
1. Рабочыя і служачыя	62988—85	
2. Дастаўшчыкі	411131—38	
3. Пакупцы	381189—66	
4. Іншыя дэбіторы	105562—58	
5. Няпэўныя даўжнікі	35636—27	996508—74
XVI. Выдаткі будучых гадоў		89278—60
XVII. Вынікі:		
1. Страта за справаздачны год		288215—53
БАЛЯНС		12742565—18

ПАСЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	СУМА: Прыватная	СУМА: Агульная
I. Капіталы:		
1. Статутны капітал	4529571—52	
2. Амартызацыйны капітал	316046—61	
3. Рэзэрвовы капітал	18778—83	
4. Капітал пашырэньня прадпр.	25479—72	48898[illegible]
II. Фонды:		
1. Фонд палепшаньня быту рабочых	23616—13	236[illegible]
III. Рэзэрвы:		
1. Рэзэрв няпэўных даўгоў	45648—31	
2. „ на зьніжэньне цэн	15294—17	
3. „ прадстаячых выдаткаў	5599—99	
4. „ гарантыйны	19576—45	861[illegible]
IV. Бюджэтнае фінансаваньне:		
1. Дзяржаўны бюджэт (пазыка)		8580[illegible]
V. Доўгатэрміновыя крэдыты:		
1. Пазыкі ў БДК	75000——	
2. „ з Прамфонду	10800——	8[illegible]
VI. Банкі:		
Банкі па вучоту вэксалёў	2598379—32	
„ „ спэцыяльных бягучых рахунках пад вэксалі	189969—75	27883[illegible]
VII. Вэксалі выдадзеныя:		20735[illegible]
VIII. Абавязацельствы па бланканадпісу:		689[illegible]
IX. Крэдыторы:		
1. Рабочыя і служачыя	187468—51	
2. Дастаўшчыкі	231512—82	
3. Пакупцы	915816—11	
4. Неаплачаныя падаткі і зборы (сацстрах)	45225—37	
5. Іншыя крэдыторы	488209—24	18682[illegible]
БАЛЯНС		1274256[illegible]

Нам. кіраўніка Белмэталётрэсту ЛЮБАМІРСКІ. Галоўны бухгальтар ТРЭЙСТЭР.

РАХУНАК ПРЫБЫТКАЎ І СТРАТ.

1. Страты ад рэалізацыі прадукцыі	369.759—04	
2. Гандлёвыя выдаткі	175.603—55	
3. Агульна-адміністрацыйныя выдаткі	59.528—01	
4. Проданты заплач.	412.950—83	
5. Адлічэньні ў рэзэрв па няпэўн. даўгох	7.437—77	
6. Розныя страты і выдаткі	192.556—52	1217835—72
		1217835—72

1. Прыбытак ад рэалізацыі прадукцыі	602.940—66	
2. Проданты атрыманыя.	122.501—13	
3. Розныя прыбыткі	204.178—40	92962[illegible]
Страта (сальдо)		28821[illegible]
		121783[illegible]
		121783[illegible]

Страты ў руб. 288.215—53, якія лічацца на балянсе, пакрыць:
1. За лік рэзэрвовага фонду . . . Р. 18.778—83
2. „ „ доўгатэрміновых пазык, якія раней былі пералічаны ў статутны капітал . Р. 269.436—70
Р. 288.215—53

Нам. кіраўніка Белмэталётрэсту ЛЮБАМІРСКІ. Галоўны бухгальтар ТРЭЙСТЭР.

Балянс Мэталётрэсту на 30-IX-28 г., рахунак прыбыткаў і страт зацьверджаны Прамплянам ВСНГБ у пасяджэньні ад 25-V-29 г. і да апублікаваньня ў друку дазваляецца.

Нам. старшыні Прамгляну ВСНГБ ПАГОСЦІН.

Галоўлітбел 595

Менск, дзяржаўная друкарня.